

Διαδρομές

Χωρρα Χαννοδίδου

Τεύχος 5

Μάιος 2025

2ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

Στη μνήμη του πατέρα μου

Το πέμπτο τεύχος του περιοδικού μας περιλαμβάνει ποικίλη ύλη, πρωτότυπες δημιουργικές εργασίες των παιδιών, ποίηση, πεζογραφία, ζωγραφική και ψηφιακά κόμικς, αλλά και διδακτικές προτάσεις που μπορούν να υλοποιηθούν στην τάξη.

Το σύντομο ανθολόγιο που προτάσσεται στα τεύχη μας αφιερώνεται στην ποίηση του Σωκράτη Λ. Σκαρτσή.

Στην ενότητα των ποιημάτων τα παιδιά γράφουν ποιήματα εμπνευσμένα από την ποίηση του Σ. Λ. Σκαρτσή, του Γ. Σεφέρη και του Ανδρέα Εμπειρίκου και δικές τους πρωτότυπες συνθέσεις.

Στην ενότητα της πεζογραφίας *tweet_stories* και μεγαλύτερες μικροαφηγήσεις και παράδοξες ιστορίες, διηγήματα, φανταστικές σελίδες ημερολογίου του Εμμ. Κριαρά και της «Βαγγελίτσας» της Έλλης Αλεξίου και σατιρικά κείμενα.

Τέλος, ασκούνται στη μετάφραση αποδίδοντας στα ελληνικά αραβικές μικροαφηγήσεις του σύγχρονου Σύριου συγγραφέα *Osama Alomar*, αποδίδουν σε κόμικ τη χριστιανική παραβολή των ταλάντων, και γράφουν γνωμικά εμπνευσμένα από το εμβληματικό βιβλίο του Richard Bach «Ο γλάρος Ιωνάθαν».

Το τεύχος ολοκληρώνεται με ένα Ερωτηματολόγιο για την ποίηση που συνέταξαν οι μαθητές/τριες του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης και επεξεργάστηκε η Μαλβίνα Σιάτρα.

Ελπίζουμε πως θα απολαύσετε και σε αυτό το τεύχος τις δημιουργίες των παιδιών μας.

Επιμέλεια Ύλης: Ξένη Σ. Σκαρτσή

Καλλιτεχνική επιμέλεια – σελιδοποίηση: Μαρία Κονταξή

Συνεργαζόμενοι καθηγητές: Αθανάσιος Ντάνος

Στο τεύχος συμμετέχουν οι μαθήτριες/τες:

Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης:

Παναγιώτα Βελντέ, Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Ηρώ Κολυβά, Αναστάσης Μούντριχας, Γιώργος Περάκης, Ζωή Αμαλία Παπαλάμπρου, Μαλβίνα Σιάτρα, Αλέξανδρος Σταθούσης.

Τμήμα Α3:

Παντελής Κολαξής, Σοφία Νεκταρία Κολτσίδα, Ίρις Κορωναίου, Μυρτώ Κυράκη, Ιωάννα Κουτσολέλου, Πέτρος Κουσιουρής, Φίλιππος Κρουστάλλης, Σοφία Κωνσταντίνου, Θάνος Λαγός, Αθανασία Λαδοπούλου, Κρυσταλλία Μαΐλη, Βαγγέλης Μακρής, Τρύφωνας Μακρής, Ηλιάνα Μανιάτη, Μοσχούλα Μανώλη-Πατσουρή, Δημήτρης Μάραντος

Τμήμα Γ5:

Καλλιόπη Παπαντωνίου, Μάνος Πουλάκης, Ανδρέας Πατίτσας, Δημήτρης Πατσούρας, Αφροδίτη Σκλήρα, Σταυρούλα Στάβερη, Ελισάβετ Στάση.

Τα κόμικς φιλοτέχνησαν οι μαθητές/τριες του τμήματος Γ2 Ανδριάννα Ζιάννη – Ευγενία Ηλιοπούλου, Άρτεμις Δεδούλη – Αναστασία Δεφίγγου, Βασιλική Γκακιουτάν, Έλλη Γρίβα – Γιώργος Γουλές, Δήμητρα Ιωαννίδη – Κατερίνα Καϊνάρη, Κατερίνα Βρόντου, Φίλιππος Δάτσκος, Ζωή Ζαφειριάδου, Μάριος Καλάκος, Δάφνη Κανταρτζή – Κωνσταντίνος Ιατρού, Παναγιώτης Δημοβασίλης – Εμμέλεια Δόση.

<https://online.fliphtml5.com/xpblx/tlhu/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. [Σωκράτης Λ. Σκαρτσής. Ένα μικρό ανθολόγιο](#)
2. [Ποιήματα και πεζοποιήματα](#)
3. [Δίστιχα, χαϊκού και χάιγκα](#)
4. [Παραδοσιακή και μοντέρνα ποίηση. Θεωρία και δραστηριότητες δημιουργικής γραφής](#)
5. [Headline poetry](#)
6. [Tweet_stories](#)
7. [Μικροαφηγήσεις και ιστορίες του παράδοξου](#)
8. [Διηγήματα](#)
9. [Σελίδες Ημερολογίου](#)
10. [Σατιρικά κείμενα](#)
11. [Άσκηση ύφους](#)
12. [Μεταφράζοντας από τις Αραβικές μικροαφηγήσεις του Osama Alomar](#)
13. [Richard Bach, Ο γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον](#)
14. [Ερωτηματολόγιο των μαθητών/τριών του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης για την ποίηση](#)
15. [Η χριστιανική παραβολή των ταλάντων σε κόμικ](#)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Λ. ΣΚΑΡΤΣΗΣ (1936-2024). ΈΝΑ ΜΙΚΡΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

Ο Σωκράτης Λ. Σκαρτσής ποιητής, συγγραφέας, φιλόλογος και ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών, γεννήθηκε το 1936 στην Πάτρα. Το έργο του περιλαμβάνει ποίηση, δοκίμια, μελέτες, άρθρα, μεταφράσεις, περιοδικά, εκδόσεις και διοργάνωση συνεδρίων. Διετέλεσε ιδρυτής της Πολιτιστικής Εταιρείας “Οστρακα” (παρουσιάσεις, ομιλίες, σεμινάρια, εκδόσεις περιοδικών και βιβλίων, 1973 - 1980).

Ήταν ιδρυτής και μέλος της οργανωτικής επιτροπής του Συμποσίου Ποίησης, που παρέμεινε, για τέσσερις σχεδόν δεκαετίες, ένας από τους μεγαλύτερους λογοτεχνικούς θεσμούς στην Ελλάδα, από το 1981 μέχρι το 2018. Ήταν ιδρυτής των «Εκδόσεων του Πανεπιστημίου Πατρών». Εξέδωσε συνολικά 300 περίπου βιβλία, ποιητικά, για τη γλώσσα, τη θρησκειολογία, τη λογοτεχνική λαογραφία, την πολιτισμική ανθρωπολογία, καθώς και μεταφράσεις από διάφορους λαούς και εποχές. Εξέδωσε επίσης 14 περιοδικά. Η ποίηση ήταν το κύριο ενδιαφέρον του.

Στη σύντομη αυτή ενότητα γίνεται μια ανθολόγηση από την ποίησή του, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αφετηρία για μια πρώτη γνωριμία των παιδιών μαζί της, και για δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, χωρίς παραπομπές σε συγκεκριμένες συλλογές. Ο τίτλος του Ανθολογίου είναι δικός μου και ενδεικτικός.

Οι εικόνες αποτελούν οπτικοποίηση ποιημάτων του από τα παιδιά.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Το φως

Μπροστά στο βράχο
η βάρκα μας αργή
τραβάει τ' αγέρι
που σκέπασε το φως·
τ' άστρα ξέμειναν
χωρίς πνοή ψυχρά.

*

Στο καλοκαίρι
ζεστή ψυχή το φως,
κι όταν βλεπόμαστε

μπροστά στον ήλιο
οι ακίνητες σκιές
είναι δικές μας.

*

Το ξημέρωμα
είν' η αναπνοή
στα χείλη της ψυχής
που γεννά τον κόσμο
στης ακίνητης
φρέζιας τ' άρωμα.

Ώρα νερού

Το νερό φτερουγίζει στις άκρες μας
ως ν' αγγίζει ο άνεμος με λαμπερές σταγόνες
τα μάτια που λάμπουν.

*

Με ντύνει ο ήλιος, με γδύνει ο άνεμος
κι ακούω νερά να κυλάνε
μες στα χαλίκια·

*

Σώπα, κι άκου τη θάλασσα
κι άκου το νερό στα κοχύλια
κάτω απ' του αέρα τη φωνή.
Άκου την άπλα του κόσμου
και δες τα δάχτυλά μου
μονάχα απ' το φως·

Ιωάννα Κουτσολέλλου, Α3

Ώρα πορείας

Σουρουπώνει στ' αμπέλια, πόσα σταφύλια γλυκά·
με γεμάτα τα δάχτυλα κι άσπρες ματιές,
να το χνούδι στα φύλλα, μίλα όσο θέλεις
κι όσα σβόλια αγαπάς σ' αγαπάν άλλα τόσα κι ακόμα,
τόσα πουλιά θα σε κοιτάν εδώ κι εκεί,
τόσες ρόγες θα σου μεθύσουν το μέτωπο
κι άστρα τόσα θα φωτίσουν τ' αλώνια.

Ώρα στάσης

Μισός με το νερό, μισός στον ουρανό
κι ολόκληρος ανοίγω τα μάτια κι ωραίος
μ' αυτό το κορμί στ' άσπρα πετούμενα.

Γαλάζιος πότε στο νερό και πότε στον αέρα
κι οι κόκκινες φλέβες μου όλο μπαίνουν στον κόσμο
κι όλο το αίμα στην κάρδια μου.

Σιωπηλός μια στο φως, μια με τον ήσκιο
κι ούτε ο πόθος μου, πουλί μου, μονάχος,
έτσι που ασπρίζουν οι ματιές μου στις άκρες.

*

ΔΕ ΖΗΤΩ ΤΙΠΟΤΑ,
μονάχα να τελειώσουν τα δάχτυλά μου στο φως
κι ένα κόμπο νερό για να μείνω
δε ζητώ τίποτα,
μόνο μια θέση κι ένα τόπο να σταθώ
για να μείνω στον κόσμο
να περπατώ πάνω στο χώμα κοντά στα νερά·
δε ζητώ τίποτα,
ν' αγγίζω μονάχα τον κόσμο με δικά μου δάχτυλα
κι ούτε κόκκο χώμα δεν παίρνω
δε χάνω σταγόνα νερό·
δε ζητώ τίποτα,
μονάχα το χρυσό πρόσωπο το μοναχικό πουλί
και να τελειώσει η μοναξιά μου στο φως
μονάχα την ανάσα μου έξω απ' τον κόσμο
κι όλο τον έρωτα της καρδιάς μου
μονάχα την αλήθεια πως είμαι,
η αλήθεια είναι νίκη,
μονάχα να νικήσω.

*

ΣΕ ΒΑΘΙΑ ΜΕΡΑ σε κόσμο ανοιχτό και φίλο
χτύπησε το αστροπελέκι
κι άρχισαν οι σταγόνες μεγάλες
κι αλαφρές να μας έρχονται
ζωντανές με σχέδια και λόγια
εικόνες των πάνω των κάτω
που μια ζωή τη ζωή μας παιδεύουν
με φύλλα κι ανάσες και μάτια

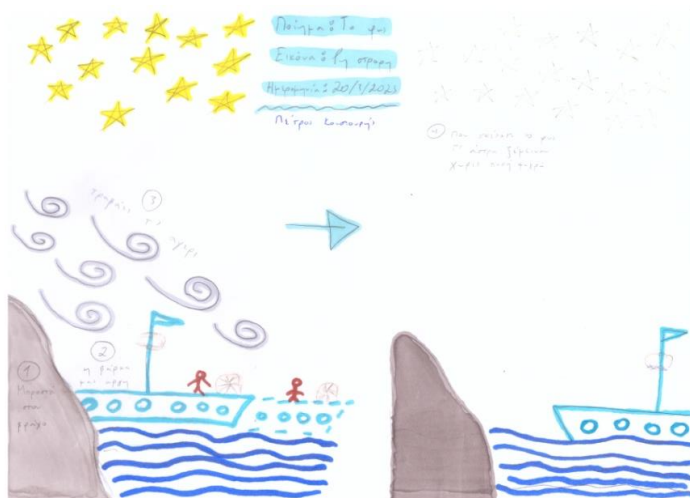
*

ΤΟ ΜΑΤΙ ΜΟΥ είναι στρογγυλό
το σύμπαν στέκεται στα δάχτυλα

και μέσα πνέει τ' αγέρι της ψυχής μου

*

ΚΑΠΟΤΕ ωραία ο κόσμος άρχισε
κι ωραία κάποτε θα τελειώσει
όπως φυσάει αυτή η αύρα
το κάποτε αυτό που με ζωντανεύει
και γράφει αυτό το ποίημα
κι έγινε η αρχή θα γίνει το τέλος
και φυσάει πριν απ' την αρχή μετά απ' το τέλος
κι είναι όλα ωραία και πραγματικά
και πραγματοποιούμαι ωραία
όπως πραγματοποιείται αυτό το ποίημα
η καλή γαλήνη.

Πέτρος Κουσιουρής, Α3

Ένα ανθολόγιο στίχων

Έχω μια ιστορία που γεννιέται μπρος στα μάτια μου μ' αρχή και τέλος

*

και μπαίνω στον κόσμο και βγαίνω και στριφογυρίζω
βαθύς και μεγάλος κι ωραίος

*

Είμαι δυο μάτια ανάμεσα στ' άστρα

*

είμαι μοναχός στη νύχτα
και τραγουδώ την ύπαρξή μου

*

νέα βροχή το φως, φρέσκες σταγόνες

*

Μ' άσπρα επίπεδα ο άνεμος κόβει τον κόσμο

*

νά σκιά ο ουρανός σ' ένα άσπρο σκαλί

*

κι οι δίπλες του κόσμου άσπρος δρόμος στα πόδια σου

*

νά που το νερό σπέρνει τον κόσμο

*

Γραμμές λόγια ψυχές του ανέμου

*

Σταγόνες πέφτει

ο ήλιος

στα μάτια μου

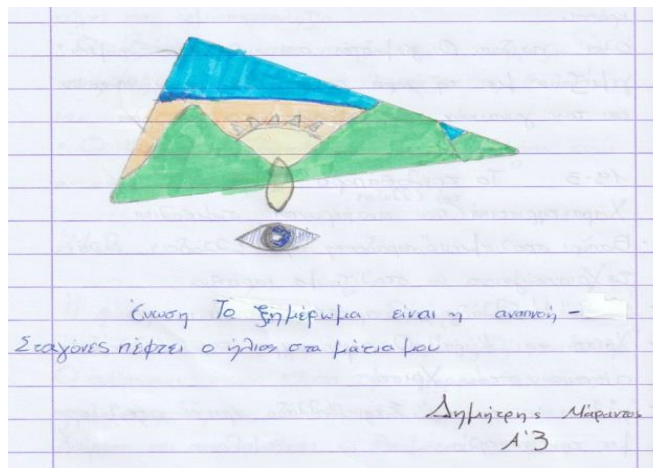
*

και κοιτάζεται ο άνεμος

αναπνοή ψυχής

*

λάμψαν πέτρες και κοχύλια στην ψυχή σου

Δημήτρης Μάραντος, Α3

Μυρτώ Κυράκη, Α3

Απόδοση του ποιήματος «Ώρα νερού»

Σ' αυτό το ποίημα, ο ποιητής μας αφηγείται ότι βρίσκεται στη θάλασσα, και το κύμα τού πιτσιλάει τα πόδια. Το μέρος που βρίσκεται πιθανότατα του προκαλεί έντονα συναισθήματα, όπως νοσταλγία, γαλήνη και χαρά, γιατί τα μάτια του λάμπουν, είτε από συγκίνηση, είτε από την ενέργεια που έχει. Έπειτα μας λέει ότι "ο ήλιος τον ντύνει", ενώ "ο άνεμος τον γδύνει", που μπορεί να σημαίνει ότι ο ήλιος και ο καλός καιρός τον γεμίζουν με θετικά συναισθήματα, και του προσφέρουν θαλπωρή, ενώ ο άνεμος τον κάνει να νιώθει άδειος. Έστερα, με δύο ακουστικές εικόνες, μας περιγράφει τον ήχο που δημιουργούν τα νερά της θάλασσας καθώς "γλιστράνε" ανάμεσα στα κοχύλια και τα χαλίκια και πώς αυτός μεταδίδεται στον αέρα. Στη συνέχεια, μας λέει να "ακούσουμε την άπλα του κόσμου", πιθανότατα εννοώντας να ακούσουμε την ησυχία που επικρατεί στο ήρεμο αυτό τοπίο. Τέλος, λέγοντάς μας "να δούμε τα δάχτυλά του, που φωτίζονται από το φως", ίσως να εννοεί να δούμε στο σημείο που δείχνουν τα δάχτυλά του, το οποίο μπορεί να είναι κάποιο θαλασσοπούλι, ένα νησί ή και ο ήλιος.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΖΟΠΟΙΗΜΑΤΑ

Παναγιώτα Βελντέ, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Οι μικρές αλήθειες

Οι μικρές αλήθειες
θαμμένες στην άμμο
κάτω από την πίεση
της ανθρωπιάς
Κι ο αέρας φυσά
και σκορπά
τα χρώματα από τις παλιές φωτογραφίες
στο μέλλον
Όπου ακούγεται ο κρότος
της οχιάς
Χορεύει ταγκό η περιέργεια
και σε προσκαλεί

Οι μικρές αλήθειες
ξεχασμένες στης φαντασίας
τον λαβύρινθο
χαμένες ψάχνουν
τη λογική
που ο άνθρωπος ξέχασε όταν ξεκίνησε
ο χορός
βαμμένοι με το αίμα
της πραγματικότητας
στέκονται οι άνθρωποι
που προσπάθησαν να σβήσουν το μέλλον
και να βάψουν ένα καινούριο παρελθόν

Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Γεμάτος περιβόλια ο τόπος αυτός,
δέντρα, θάμνους, λουλούδια και μελιστάλαχτους καρπούς.
Ποτάμια, λίμνες και θάλασσες,
το μπλε κυριαρχεί,

και κατά το φθινοπωράκι
πέφτει και καμιά βροχή.
Από την αρχή που η μέρα ξημερώνει
σηκώνεται ο λαός
προτού ξανααναλαλήσει
ακόμη ο πετεινός.
Απλή είναι η ζωή τους
χωρίς πολλά πολλά
τα παιδιά σχολείο
οι μεγάλοι δουλειά.
Η ρουτίνα τους δεν σπάει
μένει ακούνητη
μοιάζει αν το σκεφτείς
κάπως με φυλακή.
Δεν λέω πως είναι χάλια
μήτε και το πιο σωστό
αλλά κάπως πρέπει να αλλάξει αυτό
το τραγικό.
Η λύση είναι ταξίδι
πολύ μακρινό
τα μάτια έχουν ανάγκη από τοπίο ειδυλλιακό
να δουν και να θαυμάσουν.

Αλέξανδρος Σταθούσης, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Υμηττός

Απλώνεται στα πόδια του η πόλη της Αθήνας,
στα δάση του φιλοξενεί από την αρχαιότητα νύμφες και ξωτικά.
Στα χρόνια του Πεισίστρατου με τις πηγές του δρόσιζε ολόκληρη την πόλη...
Αλλάζει μέσα στους αιώνες, είναι όμως πάντα ακλόνητος.
Τον αγκαλιάζουν τα σύννεφα και φωλιάζουν στα δάση του τα ζώα.
Εκεί ψηλά στο Υμηττό, κι αυτό δεν είναι μυστικό, η πόλη ανασαίνει
Κι εμείς μικροί χανόμαστε στα πολύπλοκα μονοπάτια και στα κρυφά περάσματα του.

Με αφετηρία την ποίηση και στίχους από ποιήματα του Σωκράτη Λ. Σκαρτσή...
Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Κάποτε

Είμαι δυο μάτια ανάμεσα στ' άστρα

Κάποτε ήμουν άνθρωπος

Όμως όλα ήταν μάταια.

Το μόνο που με γέμιζε χαρά

Ήταν όταν πήγαινα βόλτα μακριά

Μες στο δάσος, στην καταπράσινη πλαγιά.

Έπαιρνα μαζί μου το τετράδιό μου

Να γράφω, να καθαρίζω το μυαλό μου

Προσπαθούσα έτσι να ελέγχω τα συναισθήματά μου.

Είμαι ένα ρυάκι πάνω στα βουνά

Κάποτε ήμουν άνθρωπος

Μου άρεσε πολύ η ακρογιαλιά.

Κάθε μέρα πήγαινα εκεί

Να βρω φίλο παντοτινό

Όμως τα παράτησα μια μέρα κι εγώ.

Με άφηναν πίσω σε γέλια και χαρές

Με έκαναν να νιώθω σαν να βρίσκομαι στο χθες

Και γι' αυτό τώρα τρέχω γρήγορα.

Είμαι ένα βιβλίο παλιωμένο από τη σκόνη

Κάποτε ήμουν άνθρωπος

Όμως δεν μου άρεσε να κάθομαι μόνος μου στο μπαλκόνι.

Καθόμουν και κοίταζα για ώρες τ' άστρα

Και αναρωτιόμουν τι έγινε στον κόσμο

Πώς την αφήσαμε και γύρισε η βάρκα άναστρα;

Προσπαθούσα με την ομορφιά τους ν' αντιπερισπαστώ

Τ' αντίκριζα κι έλεγα τι άλλο να θέλω τώρα εγώ,

Που αγαλλιάστηκε η ψυχή μου με ό,τι είδα εδώ;

Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής

Είμαι δύο μάτια ανάμεσα στα άστρα

Είμαι δύο μάτια ανάμεσα στα άστρα
Είμαι κάτι ελάχιστο
μέσα στα τέλεια
που η ύπαρξή του
στολίζει τον κόσμο.
Κι εκεί που το μυαλό μου
νομίζει και τονίζει οποιαδήποτε ατέλειά μου
καταλαβαίνω πως εγώ
μπορώ να δω το τέλειο
και να το θαυμάσω
μπορώ να το γνωρίσω
και να του μοιάσω
Εκείνο όμως τίποτα
από αυτά δεν μπορεί
παρά μόνο να μένει για πάντα στη σιωπή.

Παναγιώτα Βελντέ, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής

Το κουβάρι

Είμαι **μοναχός στην νύχτα και τραγουδώ την ύπαρξή μου**, όσο το κουβάρι της ζωής μου τελειώνει. Χωρίς κανέναν ψίθυρο τριγύρω μου που να με αποσπά, εγώ θα τραγουδώ τολμηρά, μέχρι να μην μπορώ να πάρω ανάσα, μέχρι το κουβάρι να με τραβήξει έξω από αυτόν τον κόσμο. Και ο μόνος ψίθυρος που θα ακούω θα είναι στο κεφάλι μου, αυτός που θα μου θυμίζει τρανά τραγούδια του ανέμου, για να τιμήσω όλους αυτούς που έλεγαν πως τέτοια είναι και τα λόγια μου. Δεν θα σταματήσω να τραγουδώ, για **τα άσπρα επίπεδα όπου ο άνεμος κόβει τον κόσμο** και για τα νερά που λούζουν τα όνειρά μας. Για να δώσω όνειρα στους άλλους όταν το κουβάρι μου μού το αρπάξει η μοίρα. Και κάθομαι εκεί, μοναχός στη νύχτα να τραγουδώ την ύπαρξή μου όσο το κουβάρι καίγεται και τα αστέρια σβήνουν.

Με αφετηρία το ποίημα του Γιώργου Σεφέρη Μυθιστόρημα ΙΒ΄ ...

Γ. Σεφέρης, Μποτίλια στο πέλαγο

Τρεις βράχοι λίγα καμένα πεύκα κι ένα ρημοκλήσι
και παραπάνω
το ίδιο τοπίο αντιγραμμένο ξαναρχίζει·
τρεις βράχοι σε σχήμα πύλης, σκουριασμένοι
λίγα καμένα πεύκα, μαύρα και κίτρινα
κι ένα τετράγωνο σπιτάκι θαμμένο στον ασβέστη·
και παραπάνω ακόμη πολλές φορές
το ίδιο τοπίο ξαναρχίζει κλιμακωτά
ώς τον ορίζοντα ώς τον ουρανό που βασιλεύει.

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Κάθομαι και βλέπω στον ορίζοντα
χρώματα πολλά
γαλάζιο, μπλε και θαλασσί
σαν να μαζεύτηκε το νερό απ' όλη τη γη
γαλάζιο, μπλε, πρασινωπό
τι άλλο χρειάζεται να πω;
Κι απέναντι βλέπω μακριά
Τα βουνά να τραγουδάν με μια λαλιά.

Ηλιάνα Μανιάτη, Α3

Καμένα δέντρα, βράχοι γυμνοί
το σπιτάκι στέκει
μα ο ουρανός σιωπή.
Ο άνεμος περνά μα τίποτα δεν κουνιέται
η γη φωνάζει μα κανείς δεν ακούει
μόνο ο ουρανός καθρεφτίζει τη θλίψη της
στα χρώματά του.
Οι βράχοι δάκρυσαν
έγιναν στάχτη.

Γράφω ποιήματα ή σύντομα πεζά κείμενα συνδυάζοντας ή χρησιμοποιώντας σύντομες φράσεις από ποιήματα του Ανδρέα Εμπειρίκου:

Τα κρύσταλλα της νηνεμίας
Παρομοιάζουν την σιγή με θράχο
Το βράδυ όταν τα φύλλα ψιθυρίζουν
Άκου τον ήχο σπάζει πέτρες
Το κάθε φύλλο της δενδροστοιχίας της καθηλωμένο
Στην τύρβη μιας πολύφωτης σιγής
Δέξου τα παραμύθια μέσ' στα δέντρα
Τα σύρματα των αισθημάτων
Ενωρίτερα και από τον γδούπο του φωτός
Η απαίτησις των κρίνων δεν εξεπληρώθη
Ξεκίνησε το δεύτερο μαϊστράλι
Έσκυψε λοιπόν το κεφάλι της και παρ' ολίγον να πεθάνει
Τα σείστρα του πράσινου
Σημαδεμένη απ' το πρωί θα περιμένει
Το φέγγος σαν σουραύλι της αιθρίας
Μια δέησι στα κύτταρα του χρόνου
Βράχοι δίχως κεφαλή
Τα χρόνια πέφτουνε στους καταρράχτες
Πλατειά τα στέρνα μας και τα πουλιά μας τρέχουν στον αέρα
Όταν το σώμα της σιγής γοργά σαλεύει
Κρατάμε μέσ' στα χέρια μας τα πρόσωπά μας

Μαλβίνα Σιάτρα, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής

Κρατάμε μέσ' τα χέρια μας τα πρόσωπά μας
Προσπαθούμε να τα συγκρατήσουμε
Ξέρουμε ότι θα λυγίσουμε
Ξέρουμε πως θα πέσουν
Αυτό που μας παρηγορεί
είναι ότι θα πέσουν και των άλλων τα προσωπεία
Και όλοι θα αποκαλυφθούν.

Αλέξανδρος Σταθούσης, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής

Βράχοι δίχως κεφαλή δίχως αισθήματα
Τα χρόνια πέφτουνε στους καταρράχτες

Τα φεγγάρια δεν είναι στρογγυλά
Η θάλασσα δεν είναι μπλε
Νύχτα έχει πέσει παντού
Όταν το σώμα της σιγής γοργά σαλεύει
Τη νύχτα όταν τα φύλλα ψιθυρίζουν
Περιμένουν το πρωί να φορτιστούν από τον ήλιο
Η απαίτηση των φύλλων δεν ξεπληρώθηκε
Όλοι γύρω μας διπρόσωποι
Κρατάνε μέσα στα χέρια τους τα πρόσωπα τους
Αργά ή γρήγορα θα τους πέσουν
Νωρίτερα και από τον γδούπο του φωτός

ΧΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΧΑΙΓΚΑ

Ηρώ Κολυβά, Α3

Η αλεπού και το κουνέλι
μαζί παρέα κάνουν –
ειρήνη

Ιωάννα Κουτσολέλου, Α3

Όμορφη είναι,
δεν τη βλέπεις;
Φεύγει και ξανάρχεται (η ειρήνη)

Θάνος Λαγός, Α3

Ειρήνη–
όλοι οι άνθρωποι
μαζί γελάνε

Δημήτρης Μάραντος, Α3

Υπάρχει ηρεμία
Υπάρχει ειρήνη–
νανούρισμα

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Δέντρα ψηλά και πράσινα
κρυστάλλινη είν' η θάλασσα–
τι μ' εμποδίζει;
*

Τον ήλιο με μεγάλες ηλιαχτίδες
ζωγραφίζω στον καμβά μου–
ω, αλήθεια.

Κρυσταλλία Μαΐλη, Α3

Η τρικυμία
δεν εμποδίζει το δελφίνι
στο φως να βγει
*

Η όμορφη λίμνη με τα νούφαρα
καθρεφτίζει
την ειρήνη

Βαγγέλης Μακρής, Α3

Στάση αδειανή
το λεωφορείο αργεί–
ο χρόνος χάνεται

Ηρώ Κολυβά, Α3

Ο ήλιος δύει
τα δέντρα ξεραίνονται–
μαζί με την ελπίδα

Ιωάννα Κουτσολέλου, Α3

Δύει ο ήλιος,
Ένα μπουμπούκι ανοίγει– σκοτάδι

Θάνος Λαγός, Α3

Μπροστά μας
ο κόσμος–
απέραντος ατελείωτος

Δημήτρης Μάραντος, Α3

Ήρεμος κάθεται
Βλέποντας τη θάλασσα
Ο σοβαρός άνθρωπος

Φίλιππος Κρουστάλλης, Α3

Ομίχλη στο δάσος
τα πουλιά χάνονται στον ουρανό–
ειρήνη

Θάνος Λαγός, Α3

Τα άσπρα πουλιά στον ζεστό αέρα
τιτιβίζουν ελεύθερα–
ειρήνη

Σοφία Κωνσταντίνου, Α3

Πτηνά φεύγουν
από το δάσος το σκοτεινό
να βρουν την ευτυχία

*

Ομίχλη και σκοτάδι –
πετούν μακριά
χαρωπά πουλιά

*

Ελευθερία τα πουλιά
μακριά από το σκοτάδι –
μοναξιά

Δημήτρης Μάραντος, Α3

Στην πυκνή ομίχλη
Βλέπω μόνο μαύρο–
να πολυχρωμίζει

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Περνά απ' τα κλαριά του δέντρου
ο ήλιος πριν δύσει –
κανένας δεν κάθεται εκεί.

*

Όμορφες πεδιάδες και δέντρα
πολύχρωμα λουλούδια –
δύει ο ήλιος.

Σοφία Κωνσταντίνου, Α3

Τα κλαδιά σκοτάδι
η λάμψη αγάπη
ο ήλιος νυστάζει

Φίλιππος Κρουστάλλης, Α3

Το ηλιοβασίλεμα βλέπω
κάτω από τα κλαδιά του μαγικού
δέντρου – γαλήνη

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

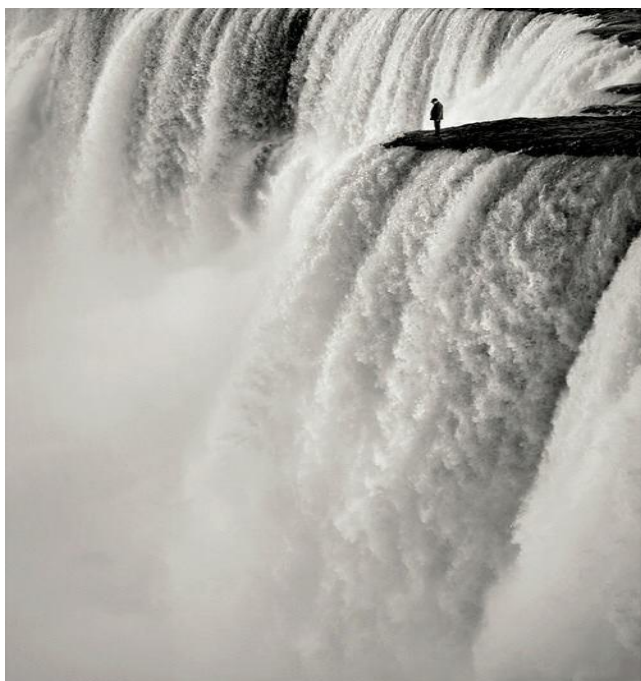
Βουνοκορφές με χιόνι
πεδιάδες μες στο πράσινο –
η ιστορία αναγεννιέται.

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Πράσινα δέντρα και ροζ
λουλούδια
όλα με χρώμα–
όμως δεν έχουν.

Παντελής Κολαξής

Ποτάμι γρήγορο κυλά
κι όμως κάποια στιγμή
θα πέσει

Μυρτώ Κυράκη

Ο χρόνος περνάει
όπως το νερό –
και η ζωή συνεχίζεται

Δημήτρης Μάραντος

Ο ψηλός καταρράκτης–
Στο νερό καθρεφτίζεται
το πρόσωπό μου

Ιωάννα Κουτσολέλου

Μες απ' τη μαύρη μάζα
μια ακτίνα–
φως

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΠΟΙΗΣΗ

Θεωρία και δραστηριότητες δημιουργικής γραφής

Προσπαθούμε να συμπληρώσουμε τους στίχους των ποιημάτων με δικές μας φράσεις, τηρώντας τις συμβάσεις της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης. Οι μαθητές/τριες του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης συμπληρώνουν με τον δικό τους τρόπο το ποίημα του Ουράνη «Δέηση στον παραστάτη άγγελο». Προσπαθήστε να κάνετε κι εσείς το ίδιο στα ποιήματα που ακολουθούν και στείλτε μας τις προτάσεις σας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΠΟΙΗΣΗΣ
Ίσες στροφές, ισοσύλλαβος στίχος (= ίσος αριθμός συλλαβών σε κάθε στίχο)	Άνισες στροφές, ανισοσύλλαβος στίχος (= άνισος αριθμός συλλαβών)
Ομοιοκαταληξία	Χωρίς ομοιοκαταληξία
Έμμετρος στίχος	Χωρίς μέτρο
Σαφές και κατανοητό νόημα	«Σκοτεινό» νόημα
Σαφής σχέση τίτλου-περιεχομένου (ο τίτλος μας προϊδεάζει για το περιεχόμενο)	Ασαφής σύνδεση τίτλου-περιεχομένου
«Ποιητικές» λέξεις	«Αντιποιητικές»/ καθημερινές λέξεις
Αποδεκτός και λογικός συνδυασμός λέξεων και σχήματα λόγου	Πρωτότυπος συνδυασμός λέξεων, τολμηρές εικόνες και ασυνήθιστα σχήματα λόγου
Κανονική στίξη	Απουσία στίξης ή ακανόνιστη στίξη
Αυστηρή τήρηση της σύνταξης	Παραβίαση γραμματικών και συντακτικών κανόνων
Λυρισμός	Δραματικότητα

Είδη Ομοιοκαταληξίας

- Ζευγαρωτή: ο πρώτος στίχος ομοιοκαταληκτεί με τον δεύτερο, ο τρίτος με τον τέταρτο κλπ: α α β β
- Πλεχτή: ο πρώτος με τον τρίτο κι ο δεύτερος με τον τέταρτο α β α β
- Σταυρωτή: ο πρώτος με τον τέταρτο κι ο δεύτερος με τον τρίτο α β β α
- Ζευγαροπλεχτή: ο πρώτος με τον δεύτερο, ο τέταρτος με τον πέμπτο και ο τρίτος με τον έκτο α α β γ γ β
- Χωρίς ορισμένη σειρά.

Κώστας Ουράνης (1890-1953)

Δέηση στον παραστάτη άγγελο (απόσπασμα)

Άγγελε, που παράστεκες την παιδική ψυχή μου,
που τα μεγάλα σου φτερά μού τ' άπλωνες σκεπή μου

τις άγριες νύχτες που η βροχή τα τζάμια κροταλούσε
κι ο μανιασμένος άνεμος όλο το σπίτι εσειούσε

κι εγώ αγρυπνούσα κι έτρεμε σαν το πουλί η καρδιά μου
μη σπάσουν τα παράθυρα-και μπουν στην κάμαρά μου,

με χάχανα και μουγκρητά, για να σταθούν εμπρός μου
τζουτζέδες, καλικάντζαροι, στοιχειά του κάτω κόσμου...

Άγγελε, που 'δινες ζωή, λαλιά σε κάθε πράμα,
που 'κανες κάθε ημέρα μου καινούριο να 'ναι θάμα

σαν περιστέρι να σε βρει στέλνω την προσευχή μου,
για να ρθεις παραστάτης μου και πάλι στη ζωή μου...

Άγγελε στείλε μου ξανά τα παιδικά μου χρόνια,
όπως γυρνάνε στις παλιές φωλιές τα χελιδόνια,

και στόλισέ μου τη ζωή την άχαρη με μάγια
όπως στολίζουν μια εκκλησιά με σμύρτα και με βάγια...

Δέηση στον παραστάτη άγγελο

Άγγελε, που παράστεκες την παιδική ψυχή μου,
που τα μεγάλα σου φτερά άπλωνες στην αυλή μου

τις άγριες νύχτες που η βροχή τα τζάμια κροταλούσε
κι ο μανιασμένος άνεμος τα δέντρα τα κουνούσε/ την πόρτα μου χτυπούσε

κι εγώ αγρυπνούσα κι έτρεμε σαν το πουλί η καρδιά μου
μη σπάσουν τα παράθυρα και δούνε την ψυχή μου

με χάχανα και μουγκρητά, για να σταθούν εμπρός μου
τα τέρατα και τα θεριά που τα 'στειλε ο εχθρός μου

Άγγελε, που 'δινες ζωή, λαλιά σε κάθε πράμα,

που 'κανες κάθε ημέρα μου λαμπρή σαν ένα θάμα

σαν περιστέρι να σε βρει στέλνω την προσευχή μου,
για να 'ρθεις παραστάτης μου και να χαρεί η ψυχή μου/ στη δύσκολη στιγμή
μου

Άγγελε στείλε μου ξανά τα παιδικά μου χρόνια,
όπως γυρνάνε του άνεμου τα φύλλα στα αλώνια/ όπως γυρνάνε τα παιδιά στα
καθαρά σεντόνια,

και στόλισέ μου τη ζωή την άχαρη με μάγια
όπως στολίζουν τα παιδιά την εκκλησιά την άγια.

Ναπολέον Λαπαθιώτης (1888-1944)

Χειμωνιάτικο τοπίο

Έν' αλλόκοτο φεγγάρι σαν ένα κομμάτι πάγου,
πεθαμένο και στημένο μέσ' στη μέση του πελάγου,

μια βουβή, μεγάλη ξέρα, πιο γυμνή κι από παλάμη,
μ' ένα γέρικο, θλιμμένο, τραγικό, μικρό καλάμι

κι ένας ίσκιος -ένα κάτι- που δε ξέρω τι έχει χάσει
κι από τότε φέρνει γύρα, μη μπορώντας να 'συχάσει.

Παγωμένο το χαμένο κι όλο φως, εκείνο τρίο,
σιωπούσε κι αγρυπνούσε, μέσ' στη νύχτα, μέσ' στο κρύο...

Χειμωνιάτικο τοπίο

Έν' αλλόκοτο φεγγάρι σαν,
πεθαμένο και στημένο μέσ' στη μέση του πελάγου,

μια βουβή, μεγάλη ξέρα,,
μ' ένα γέρικο, θλιμμένο, τραγικό, μικρό καλάμι

κι ένας ίσκιος -ένα κάτι- που δε ξέρω τι έχει χάσει
κι από τότε φέρνει γύρα,

Παγωμένο το χαμένο κι όλο φως, εκείνο τρίο,
σιωπούσε κι αγρυπνούσε,

Μάτση Χατζηλαζάρου (1914-1987)

Τα λουλούδια των δέντρων είναι τα πουλιά.
Το σιγανό κελάηδισμα της θάλασσας είναι η πτώση
της βροχής στο τελευταίο τεμπέλικο κύμα τού ακρογιαλιού.
Τη μυρουδιά τού ήλιου τη χύνει το σφαγμένο πεπόνι.
Η ποίησή μας είναι η ζωή.

Τα λουλούδια των δέντρων είναι
Το σιγανό κελάηδισμα της θάλασσας είναι
.....
Τη μυρουδιά τού ήλιου τη χύνει
Η ποίησή μας είναι

Δημήτρης Παπαδίτσας (1922-1987)

Σπάω πότε πότε με τα μάτια
ένα κλαδί
ή το γυρίζω χρυσό από τ' άστρα
και το φυτεύω στο μυαλό
να τραγουδεί.

Σπάω πότε πότε με τα μάτια
.....
ή το γυρίζω χρυσό
και το
να

HEADLINE POETRY

Κόβω τίτλους από εφημερίδες και τους “ανακατεύω”, ώστε να βγουν ειδήσεις για γεγονότα παράλογα, συνταρακτικά ή απλώς διασκεδαστικά.

- Καθηγητής επέστρεψε τον μισθό του επειδή οι μαθητές του δεν πήγαιναν στα μαθήματα
- Καγκουρό διακόπτει απότομα την ηρεμία ψαρά
- Τεράστιο κύμα περιλούζει ανυποψίαστη γυναίκα
- Μετακίνησε λεωφορείο 2.580 κιλών μόνο με τα μούσια του
- Όταν το ταλέντο στην κουζίνα «πηγαίνει περίπατο»
- Γερνά... η Ελλάδα - «Γονατίζει» το δημογραφικό πρόβλημα τη χώρα
- Καιρός δύο ταχυτήτων τις επόμενες ημέρες στη χώρα
- Τοξικό σπανάκι προκαλεί παραισθήσεις στην Αυστραλία
- Ένας σχεδιαστής μετατρέπει μπαλόνια σε κομψά έπιπλα
- Ρομπότ που παίζει σκάκι έσπασε το δάχτυλο 7χρονου παιδιού σε τουρνουά
- Γυναίκα κέρδισε το λαχείο και άρχισε να μοιράζει λεφτά σε αγνώστους στο Κεντάκι
- Αποστακτήριο χρησιμοποιεί καβούρια για να φτιάξει ουίσκι
- Ανεπιθύμητα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα σχεδόν χαρίζονται σε εξευτελιστικές τιμές
- Μπάλα κρύου αέρα εισβάλλει στην Ελλάδα
- Μυστηριώδης απαγωγή γυναίκας από εξωγήινους στο Μανχάταν
- Σε αφανισμό τα μύδια του Θερμαϊκού από τις υψηλές θερμοκρασίες
- Ρωγμές στις ράγες του μετρό της Αθήνας
- Το κόλπο μίας γιαγιάς για να στεγνώνουν τα πλυμένα πιάτα πιο γρήγορα
- Πλήθος κόσμου στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας
- Βροχές και καταιγίδες στη μισή Ελλάδα
- Από πουλί που μπήκε στον κινητήρα, η φωτιά στο Boeing
- Εντυπωσιακός υδροστρόβιλος στη Λεμεσό
- Το νέο καλσόν της Βικτόρια Μπέκαμ υπόσχεται τα πιο εκπληκτικά πόδια
- Ηλεκτρισμένο αναμένεται το κλίμα τη Δευτέρα στην παγκόσμια σύνοδο για το κλίμα

Αλέξανδρος Σταθούσης, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

- Καθηγητής επέστρεψε τον μισθό του επειδή γερνά η Ελλάδα
- Μύδια του Θερμαϊκού δεν πήγαιναν στα μαθήματα
- Αποστακτήριο χρησιμοποιεί καβούρια για να φτιάξει εντυπωσιακό νεροστρόβιλο στη Λεμεσό.

- Σε αφανισμό η Ελλάδα: γονατίζει το ουίσκι στον Θερμαϊκό
- Μπάλα κρύου αέρα εισβάλλει στη χώρα από υψηλές θερμοκρασίες

Παναγιώτα Βελντέ – Ζωή Παπαλάμπρου, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

- Ηλεκτρισμένο ρομπότ σκοτώνει 7χρονο παιδί με ένα τεράστιο κύμα από τοξικά σπανάκια
- Γυναίκα πουλάει σε εξευτελιστική τιμή 7χρονο παιδί που τρώει μόνο τοξικά σπανάκια απ' την Αυστραλία
- Μεταχειρισμένα αυτοκίνητα σπάνε στη μέση την ανυποψίαστη Αυστραλία
- 7χρονο παιδί οδηγάει σε εξευτελιστική ταχύτητα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο ενώ η ανυποψίαστη Ελληνίδα μάνα βάφει τα νύχια της
- Ανυποψίαστοι επιστήμονες είδαν δυο λιοντάρια να παίζουν σκάκι

Γιώργος Περάκης – Μαλβίνα Σιάτρα, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

- Βροχές και καταιγίδες στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας
- Το κόλπο μιας γιαγιάς για να στεγνώσει πιο γρήγορα το νέο καλσόν της Βικτώρια Μπέκαμ
- Το ταλέντο στην κουζίνα πηγαίνει περίπατο μόνο με τα μούσια του
- Τα πλυμένα πιάτα υπόσχονται τα πιο εκπληκτικά πόδια
- Πλήθος κόσμου βάρους 2.580 κιλών πάνω σε λεωφορείο

Ηρώ Κολυβά – Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

- Η καριέρα του διάσημου σχεδιαστή μόδας σταμάτησε απότομα από τον έρωτά του για το διάσημο μοντέλο
- Πουλί βρέθηκε παγιδευμένο σε ρωγμές στις ράγες του μετρό
- Εξωγήινος διακόπτει απότομα την ηρεμία ψαρά
- Σχεδιαστής αφήνει ελεύθερα χιλιάδες μπαλόνια στον ουρανό

TWEET_STORIES

Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη

Ο άνεμος φύσηξε, το αστέρι έπεσε. Ο μικρός Αλέξανδρος είπε: «Τώρα πια εγώ θα είμαι στην κορυφή».

Κοίταξα μακριά. Μια ηλικιωμένη γυναίκα κοίταζε έξω κρύβοντας το πρόσωπό της πίσω από την κουρτίνα – στην πραγματικότητα ήμουν εγώ που κρυβόμουν.

Παναγιώτα Βελντέ

«Μην κλαις, όταν μεγαλώσεις θα σε καμαρώνουν», είπε ο μικρός νέγρος στο μαύρο ασχημόπαπο κουβαλώντας το στα ματωμένα του χέρια μέχρι τη λίμνη. (Θοδωρής Κούτρης, www.openbook.gr)

Το παπί και ο «στοργικός» του φίλος

Όπως άφησε το ασχημόπαπο στο νερό, το βρώμικο νερό της λίμνης εισχώρησε στην πληγή του μικρού νέγρου, αλλά δεν τον ένοιαζε γιατί είχε βοηθήσει το παπί. Από τότε και κάθε μέρα, ο μικρός νέγρος έφερνε τόνους φαγητό στο ασχημόπαπο, που τώρα πια δεν ήταν άσχημο, αλλά το πιο όμορφο της λίμνης. Μια μέρα αυτός, έφερε κι άλλους ανθρώπους στη λίμνη. Το παπί σκέφτηκε πως το θαύμαζαν, αφού το κοιτούσαν επίμονα και σιωπηλά. Την σιωπή έσπασε ο μικρός νέγρος, «Είναι μια πιατέλα άνετα», είπε. «Ναι», απάντησε ένας άλλος. Το παπί δεν έδωσε σημασία, μέχρι που συλλογίστηκε τα λόγια τους και κατάλαβε την αληθινή τους πρόθεση. Προσπάθησε να τρέξει, αλλά δεν τα κατάφερε.

Μαλβίνα Σιάτρα

Στο γκαράζ του πλοίου, οι μοτοσικλέτες μας δεμένες. Περιμένουμε. Μου λέει: Εμάς ποιος θα μας λύσει; (Βαγγέλης Μαγγανάς, www.openbook.gr)

Περνούσε η ώρα και οι φωνές και τα παρακαλετά για βοήθεια όλο και δυνάμωναν. Ένας γέρος που βρισκόταν στο μικρό σαλόνι του καραβιού, σηκώθηκε ανήσυχος και ανέβηκε την μικρή σκαλίτσα του πλοίου που οδηγούσε στην οροφή του πλοίου... Όλοι οι συνεπιβάτες του απόρησαν όταν τον είδαν να σηκώνεται από το αμαξίδιό του. Ένα δυνατό φως έλουσε όλο το σαλόνι. Μια φωνή απ' το υπερπέραν ακούστηκε: «Καλώς ήλθατε παιδιά μου», και όλα τα ψάρια τρόμαξαν και κολύμπησαν μακριά.

Ο αέρας πήρε το καπέλο της βιαστικής αεροσυνοδού και το 'ριξε στον διάδρομο (Βάσια Τζανακάρη, www.openbook.gr) – κανείς πια δε θα το κατηγορούσε ότι δεν πάταγε στην γη. Μια γυναίκα έπιασε την αεροσυνοδό από το χέρι και την έβαλε να ξαπλώσει σε ένα μπλε άβολο κρεβάτι. «Το καπέλο! Το

καπέλο!» φώναξε η αεροσυνοδός. «Ναι κυρία Μαρία θα πάμε να το πάρουμε... Πάρτε τα χάπια σας όμως πρώτα.» Ήταν τα 32α γενέθλια της Μαρίας, τα πρώτα μετά την πτώση του αεροπλάνου του άνδρα της.

ΜΙΚΡΟΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ

Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Μια πεταλούδα

Μια ξαφνική ριπή αέρα με σήκωσε και με έφερε σε αυτό το λουλούδι. Ο Ντον δίπλα μου σωστός φρουρός. Ξαφνικά ακούστηκε μια αγορίστικη φωνή. «Κοίτα μαμά τι όμορφο σκυλάκι», είπε και κοίταξε τον Ντον. «ΝΑΙ, ναι κοίτα και μια πεταλουδίτσα. Τι όμορφα φτερά που έχει!», αποκρίθηκε η μαμά του, και έδειξε με τον δείκτη της τα λεπτά φτερά μου.

Παναγιώτα Βελντέ, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Ξύσμα Κανέλας

Όλα τα χρώματα τα έχω συνδέσει με κάτι. Το πορτοκαλί δεν το έχω συνδέσει με την πορτοκαλιά έξω από το φτωχικό μας, ούτε με τα φύλλα που κυβερνούν το φθινόπωρο. Το χρώμα αυτό το έχω συνδυάσει με το ξύσμα κανέλα, παρόλο που ξέρω ότι το χρώμα του ξύσματος δεν ταυτίζεται με το χρώμα που το ταύτισα εγώ. Αλλά έτσι είναι οι παιδικές αναμνήσεις. Είναι πρωτότυπες και μαλώνουν με την πραγματικότητα για το τι θα αποφασίσουμε εμείς ότι θα θεωρούμε αλήθεια.

Και της Αννούλας της άρεσε η κανέλα, και παραδόξως την είχε ταυτίσει κι αυτή με το χρώμα του φθινοπώρου. Το φταίξιμο το ρίχνω στη μητέρα, η οποία μας έφτιαχνε κάθε λογής ροφήματα τα οποία πασπάλιζε με το ξύσμα του μπαχαρικού κατά τους φθινοπωρινούς μήνες. Της άρεσε λέει της μητέρας η μυρωδιά. Για εμένα και την Άννα είναι τώρα η ευωδιά των παιδικών μας χρόνων.

Ζωή Αμαλία Παπαλάμπρου, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Κάποτε δυο φίλοι πήγαν σε μια γκαλερί σύγχρονης τέχνης. Καθώς κοιτούσαν τα έργα, ο ένας θέλησε να πάει στην τουαλέτα, γι' αυτό έδωσε την μπανάνα που είχε για κολατσιό στον φίλο του. Όταν γύρισε είδε πως ο φίλος του είχε κολλήσει για πλάκα τη μπανάνα με σελοτέιπ στον τοίχο. Η μπανάνα όμως κατέληξε σε δημοπρασία γιατί την πέρασαν για μοντέρνα τέχνη (!!) και την αγόρασε κάποιος για 6,2 εκατομμύρια ευρώ. Καθώς έφευγαν από τη γκαλερί, είδαν τον τύπο που είχε αγοράσει τη μπανάνα να τη δίνει στη μαϊμού που είχε σε ένα κλουβί λέγοντας: «Μοντέρνα τέχνη».

Αναστάσης Μούντριχας, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Η κατσίκια στη σκεπή

Έξω από ένα ξενοδοχείο, περνούσε ένα παιδί που λεγόταν Αλέξανδρος. Ξαφνικά ακούστηκε μια φωνή: «Φύγε από κει!» Ο Αλέξανδρος κοίταξε επάνω και είδε μια κατσίκια που φώναζε: «Another day, another victory for the ogs. Taking down the sweats. The impostor is among us.» Και μετά έδωσε ένα σάλτο από τη σκεπή του ξενοδοχείου με ένα gold rump και ξεκίνησε να κρανκάρει 90°. Ξαφνικά, ακούστηκε ένας κρότος και η κατσίκια έπεσε νεκρή, ενώ ο Αλέξανδρος με ένα πιστόλι στο χέρι την κοιτούσε με έχθρα. Ταυτόχρονα ακούστηκε ένας εκκωφαντικός θόρυβος και φάνηκε κάτι να πέφτει με ταχύτητα από τον ουρανό. Και τότε κατάλαβε... Ο πυροβολισμός του είχε περάσει μέσα από την κατσίκια και είχε χτυπήσει τον έλικα ενός ελικοπτέρου που πετούσε εκείνη τη στιγμή στον ουρανό.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ζωή Αμαλία Παπαλάμπρου, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Το νησί μου

Στην απέραντη θάλασσα που ταξιδεύω όλη μου τη ζωή με τη μικρή μου βάρκα με κουπιά, σήμερα επιτέλους βρήκα ένα νησί. Στην αρχή φοβόμουν. Δεν θυμόμουν να είχα ξαναδεί κάτι τέτοιο στη ζωή μου. Αλλά το μυαλό μου, αμέσως, σαν να θυμήθηκε τι ήταν, ένα νησί. Επίσης, θυμήθηκα πως αρκετά από αυτά τα αποκαλούμενα “νησιά” είναι άγρια, με τέρατα και αγκάθια και, και και... Όμως είχα ήδη πάρει την απόφαση. Άλλαξα κατεύθυνση προς το μικρό νησάκι και έκανα γρήγορα κουπί, γιατί φοβόμουν να μη φύγει μακριά ή βυθιστεί. Η μικρή ξύλινη βάρκα σύντομα έπεσε πάνω στην ακτή και εγώ κατάλαβα πως δεν θα μπορούσε να ξαναβγεί στην ανοιχτή θάλασσα.

Εγκλωβισμένος σε έναν βράχο στην μέση του πουθενά, το πρώτο πράγμα που έκανα ήταν να εξερευνήσω την περιοχή. Χωρίς να το περιμένω όμως, περίεργα πράγματα άρχισαν να συμβαίνουν. Μόλις πεινούσα, αμέσως τα δέντρα έβγαζαν ζουμερούς καρπούς για να φάω. Μόλις διψούσα, μικρές λιμνούλες με γάργαρο νερό εμφανίζονταν στο έδαφος. Έμεινα στο νησί καιρό, ήταν ωραία. Τόσα μου πρόσφερε το νησί. Όταν στενοχωριόμουν, με εμφύχωνε, όταν θύμωνα, με χαλάρωνε. Με προστάτευε από τις τρικυμίες ή τα θαλάσσια τέρατα, παίζαμε μαζί συνέχεια. Η άμμος του ήταν απαλή και γλυκιά, χωρίς αχινούς ή μυτερά βότσαλα. Τα δέντρα με λείο κορμό και βελούδινα φύλλα, χωρίς έντομα να τα τρώνε. Οι λίμνες πάντα γεμάτες με γλυκό, καθαρό και κρυστάλλινο νερό. Ήταν σαν το νησί να φρόντιζε κάθε μου ανάγκη. Όμως παρέμενε ένα ερημονήσι. Ένα νησί μες στην απέραντη θάλασσα που με κρατούσε παρά τη θέλησή μου χωρίς να καταλαβαίνω πώς, μακριά από κάθε άλλο άνθρωπο που θα μπορούσε να είναι φίλος μου.

Τότε αποφάσισα να δραπετεύσω. Πήρα ξύλα και φύλλα για να φτιάξω μια πρόχειρη σκεδιά και το βράδυ, που το νησί κοιμόταν, έφυγα. Είχα πάρει και ένα πλατύ φύλλο και λίγο κάρβουνο και χάραξα έναν αυτοσχέδιο χάρτη με την πορεία μου, ώστε αν θελήσω, να γυρίσω πίσω.

Δεν μου πήρε καιρό να φτάσω σε ένα νέο μεγαλύτερο νησί γεμάτο με ανθρώπους. Κτίσματα γκρίζα και ψηλά. Τόσο ψηλά, που έκρυβαν τον ήλιο και τον ουρανό. Αλλά υπήρχαν και κτίσματα πιο μικρά, που άφηναν τον ήλιο να σου χαϊδεύει τα μαλλιά, μέχρι να τον κλέψει το επόμενο κτίσμα. Οι υπόλοιποι άνθρωποι δεν μου έδιναν σημασία, ήταν βουβοί. Απλώς προχωρούσαν και όταν τους ρωτούσα κάτι, συνέχιζαν το δρόμο τους, σα να μην υπήρχα.

Μετά από καιρό, βρήκα κάποιους ανθρώπους που, όταν τους ρωτούσα, γύριζαν και με κοιτούσαν. Με περιεργάζονταν και έπειτα, χωρίς να ανοίξουν το στόμα τους, μιλούσαν. Μου φάνηκε περίεργο στην αρχή, αλλά έπειτα το συνήθισα. Αυτούς τους λίγους ανθρώπους τους αποκαλούσα φίλους. Δεν ξέρω

γιατί, μάλλον ενστικτωδώς. Μου αφηγήθηκαν πως και εκείνοι περιπλανιόντουσαν στην θάλασσα για όσο θυμόντουσαν, και εκείνοι βρήκαν ένα νησί και το εγκατέλειψαν.

Όσο τα λέγαμε αυτά, άρχισα να σκέφτομαι. Άρχισα να σκέφτομαι το δικό μου νησί που μου τα έδινε όλα, με φρόντιζε και με νοιαζόταν. Και εγώ, ούτε το πότισα, ούτε το φίλειψα, ούτε το νοιάστηκα, απλώς το εγκατέλειψα. Και προτίμησα να ζήσω σε ένα νησί που δεν νοιάζεται για κανέναν και πρέπει να αγκομαχείς για να ζήσεις. Ένα νησί με πολλούς ανθρώπους μεν, αλλά με λίγους να σε ακούνε, και οι περισσότεροι να μην ενδιαφέρονται καν πώς είσαι. Αντίθετα με το νησί που άφησα. Εκείνο... με αγαπούσε. Δάκρυα άρχισαν να κυλούν στο λείο πρόσωπό μου, για πρώτη φορά. Στη μέση του δρόμου, ένας άνθρωπος κατέρρευσε. Έπεσε στα γόνατα και έβαλε τα χέρια στο πρόσωπό του, κανείς δεν τον κοιτούσε όμως. Αν ήταν εκεί το νησί μου, θα του σκούπιζε τα δάκρυα με φύλλα, θα του έδινε καμιά μπανάνα ή κάτι άλλο, αλλά εδώ, τίποτα.

Σηκώθηκα από το δρόμο και άρχισα να τρέχω προς την ακτή. Το πρόσωπό μου βρεγμένο, τα πόδια μου πονεμένα. Βρήκα μια σχεδιά, την άρπαξα και άρχισα να κάνω κουπί, ενώ όλοι με κοιτούσαν σαν να ήμουν τρελός. Και το χειρότερο; Οι “φίλοι” μου ήταν και εκείνοι στην ακτή, και με κοιτούσαν σαν να είμαι τρελός ή εχθρός τους, σαν να μην με γνώριζαν. Έπρεπε να το περιμένω, κανείς μας δεν νοιάστηκε πραγματικά για κανέναν. Όλοι ήμασταν ψεύτικοι και το νησί μου με προστάτευε από αυτούς... αυτούς τους προδότες!

Τα αλμυρά μου δάκρυα γινόντουσαν ένα με τη γαλανή θάλασσα ενώ κωπηλατούσα όλο και πιο γρήγορα. Με τον αυτοσχέδιο χάρτη μπροστά μου να με καθοδηγεί, σε λίγο έφτασα στο νησί. Παράτησα τη βάρκα στην ακτή και πλησίασα γρήγορα ένα δέντρο και το αγκάλιασα. Και εκείνο τέντωσε τα κλαδιά του και με τα μεταξένια φύλλα του μου σκούπισε το πρόσωπο. Και εγώ πήρα αυτό το φύλλο, το έβαλα κοντά στην καρδιά μου. Σα να αιμορραγούσα έκλαιγα, έκλαιγα ασταμάτητα. Όμως η χαρά δεν θα κρατούσε πολύ. Η γη άρχισε να ταρακουνιέται, το νησί με έσπρωξε στη βάρκα μου. Τα πάντα κουνιόντουσαν. Απομακρύνθηκα λίγο και αντίκρισα με τα ίδια μου τα μάτια το νησί μου να βουλιάζει. Να το κυριεύει το νερό. Και την ίδια στιγμή ένιωθα να βυθίζομαι και εγώ, αλλά δεν ήθελα να σωθώ. Ήθελα να πνιγώ μαζί του, να μείνω δίπλα στο νησί, που επειδή δεν εκτίμησα αρκετά, το έχασα.

Μαλβίνα Σιάτρα, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Το κελάρι

Σε κάποιο μέρος του Βίντεν της Γερμανίας, ζούσε ένα μικρό κορίτσι μαζί με τους γονείς του. Έμεναν σε ένα μεγάλο σπίτι που όλοι θα ζήλευαν. Το κορίτσι, η Νικ, είχε μια πολύ ήρεμη ζωή. Οι γονείς της την αγαπούσαν και έκαναν μεγάλες θυσίες για να έχει όσα ήθελε... Κάθε εβδομάδα είχε μία καινούρια ακριβή κούκλα στο μεγάλο, ροζ κουκλόσπιτό της.

Μπορούσε να έχει ό,τι ήθελε αρκεί να το ζητούσε από τους γονείς της. Οι γονείς της ήταν πολύ σοβαροί άνθρωποι. Περνούσαν ένα μεγάλο μέρος της ημέρας τους στην δουλειά μα όταν γυρνούσαν στο σπίτι πάντα έβρισκαν λίγο χρόνο για να ασχοληθούν με την μικρή Νικ. Βέβαια είχαν και εκείνοι τις ιδιοτροπίες τους... Η μητέρα, η Μάργκαρετ, είχε έντονη μικροβιοφοβία και καθάριζε συνέχεια το σπίτι, ενώ ο πατέρας, ο Πωλ, παρόλο που γυρνούσε από την δουλειά του, συνέχιζε να πηγαινοέρχεται. Δεν την άφηναν να χρησιμοποιεί οθόνες, το μόνο που είχε κοντά σε οθόνη ήταν μια φωτογραφική μηχανή. Στο σπίτι υπήρχε ένας τελευταίος κανόνας: «Μην ανοίξεις ποτέ την πόρτα του κελαριού». Φυσικά δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα με τους κανόνες αυτούς, αφού είχε συνηθίσει στην υπέροχη ζωή της.

Στα 14^α γενέθλιά της, οι γονείς της της πήραν δώρο ένα πανέμορφο, κοντό, μαύρο φόρεμα και ένα ζευγάρι ψηλά, άσπρα, πάνινα, αθλητικά παπούτσια. Χαρούμενη, έτρεξε γρήγορα στο δωμάτιό της να δοκιμάσει τα καινούρια ρούχα της. Τα φόρεσε και κοιτάχτηκε γρήγορα στον καθρέφτη.

Της άρεσαν τόσο που πήρε την φωτογραφική της κάμερα. Στήθηκε δίπλα από την διώροφη τούρτα της και έδωσε την κάμερα στην μητέρα της όσο ο πατέρας της έλειπε και έκανε τις συνηθισμένες «βάρδιες», όπως τις αποκαλούσε η ίδια για πλάκα.

Η μητέρα της έκανε βήματα προς τα πίσω για να βρει την κατάλληλη οπτική γωνία για την φωτογραφία. Όμως, σκόνταψε και έπεσε πάνω στο έπιπλο με το ακριβό ιαπωνικό βάζο. Τρόμαξε και έριξε την κάμερα από τα χέρια της.

Η κάμερα έπεσε και έσπασε σε τρία κομμάτια. Η μάνα κοίταξε έντρομη τη σπασμένη κάμερα και έτρεξε να φέρει την σκούπα. Η Νικ, με δάκρυα στα μάτια, γονάτισε και πήρε το ένα από τα τρία κομμάτια στα χέρια της. Καθώς τα βουρκωμένα μάτια της επεξεργάζονταν το απομεινάρι της κάμεράς της, παρατήρησε κάτι που δεν είχε δει πριν... Ήταν κάτι μικρά γράμματα... Γεμάτη περιέργεια τα διάβασε: «ΦΤΙΑΧΤΗΚΕ ΣΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ».

Παραξενεμένη πήρε το κομμάτι και κάθισε στην τραπεζαρία δίπλα από την τούρτα. «Δεν έχω ακούσει ποτέ για κάποιο Βιετνάμ», σκέφτηκε. Καθώς η μητέρα της επέστρεψε με μια σκούπα και ένα φαράσι, είδε την κόρη της σκεπτική και κάπως αναστατωμένη. Μάζεψε λοιπόν γρήγορα τα κομμάτια και

πήγε προς το μέρος της. «Νικ, τι συμβαίνει;» είπε η μαμά της με ένα ανήσυχο βλέμμα. «Τίποτα μαμά, απλά σκέφτομαι τι άλλο θα ταιριάζει με τα καινούρια μου παπούτσια», απάντησε. Είχε πολλές ερωτήσεις, μα δεν πρόλαβε να αρθρώσει λέξη, αφού ο δυνατός ήχος της εξώπορτας αντήχησε σε όλο το σπίτι. Ο Πωλ μπήκε στο σπίτι κουρασμένος. Άνοιξε το ψυγείο, πήρε μια μπύρα και κάθισε στον καναπέ βγάζοντας έναν ελαφρύ αναστεναγμό.

Η Νικ κάθισε δίπλα του και τον ρώτησε: «Μπαμπά μπορώ να...». «Όχι», απάντησε κοφτά και πήγε στο κελάρι. Προσπάθησε να τον ακολουθήσει μα όταν έφτασε ήταν αργά, αφού η πόρτα είχε κλειδώσει πίσω του.

Η Νικ ήταν πάντα περίεργη για τον κανόνα που έλεγε να μην μπαίνει στο κελάρι, μα με τον καιρό η απορία αυτή όλο και δυνάμωνε.

Το επόμενο πρωί, οι γονείς της έφυγαν για την δουλειά το χάραμα. Ο δυνατός ήχος της πόρτας την ξύπνησε. Σηκώθηκε κατευθείαν και έτρεξε στην πόρτα του κελαριού. Προσπάθησε να την ανοίξει αλλά ήταν κλειδωμένη. Ξεκίνησε λοιπόν να ψάχνει μανιωδώς στο σπίτι για κάποιο κλειδί στο σχήμα περίπου της κλειδαριάς της πόρτας. Μάταια όμως...

Οι γονείς της γύρισαν από την δουλειά την ώρα που εκείνη έτρωγε μεσημεριανό. Ξαφνιασθηκε που τους είδε τόσο νωρίς στο σπίτι. Μπήκαν ταυτόχρονα από την μεγάλη πόρτα με τον αποκρουστικό ήχο. Ο πατέρας την πλησίασε και της έδωσε μια σακούλα από ένα κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών. Την άρπαξε με περιέργεια και την άνοιξε βιαστικά. Από μέσα έβγαλε μια καινούρια φωτογραφική κάμερα. Η χαρά δεν είχε σχηματιστεί καλά στο πρόσωπό της μα παρόλα αυτά αγκάλιασε τους γονείς της. «Δεν χρειαζόταν να μου πάρετε κάμερα...» είπε με ένα κάπως αμήχανο ύφος.

Την κοίταξαν αγριεμένοι και έφυγαν και οι δύο από την κουζίνα. Ο Πωλ βγήκε από το σπίτι και η Μάργκαρετ έπιασε την σφουγγαρίστρα και πήγε στο κελάρι. Αυτό που δεν ήξερε όμως, ήταν ότι η Νικ την παρακολουθούσε για να δει πώς έμοιαζε το κλειδί.

Το βράδυ έβαλε ξυπνητήρι στις 5:00 το πρωί για να προσπαθήσει να κλέψει το κλειδί μα, παρότι ήταν νωρίς, δεν τα κατάφερε... Οι γονείς είχαν φύγει από το σπίτι.

Το επόμενο βράδυ το ρύθμισε στις 4:00 π.μ. Αυτή τη φορά τα κατάφερε! Είδε την μαμά της να βάζει το κλειδί στην μεγάλη, ακριβή τσάντα της. Πήγε βιαστικά προς το μέρος της και παρίστανε πως είδε εφιάλτη και ξύπνησε. Η Μάργκαρετ την πήρε αγκαλιά. Η Νικ ανταπέδωσε την αγκαλιά. Το ένα χέρι της έπιασε τη μεταξένια μπλούζα της μητέρας της, ενώ το άλλο είχε χωθεί στην τσάντα ψάχνοντας το κλειδί. Μόλις το βρήκε το έβαλε γρήγορα στην πίσω τσέπη της πιτζάμας της. Είπε στην μαμά της ότι θα προσπαθήσει να ξανακοιμηθεί και έφυγε γρήγορα για το δωμάτιό της.

Περίμενε μέχρι να ακούσει την πόρτα να κλείνει για να δοκιμάσει το κλειδί, μα όταν έφτασε στην πόρτα το κελαριού είδε ότι το κλειδί έγραφε με

κάτι μικρά γράμματα «Σπίτι 2». Το αγνόησε και προσπάθησε να ανοίξει την πόρτα, μα απ' ό,τι φαίνεται δεν ήταν το σωστό κλειδί. Το άφησε απογοητευμένη πάνω στο έπιπλο δίπλα στην εξώπορτα.

Περίπου 5 λεπτά αργότερα, η Μάργκαρετ μπήκε μέσα στο σπίτι αναστατωμένη και κάπως θυμωμένη. Η Νικ την κρυφοκοίταζε και παρατήρησε έναν λεκέ αίματος στο μεταξένιο μπλουζάκι της. Μόλις είδε το κλειδί, το άρπαξε με ένα βλέμμα ανακούφισης και κοίταξε γύρω της για να βεβαιωθεί ότι η Νικ δεν την έβλεπε. Εκείνη κρύφτηκε γρήγορα.

Την επόμενη μέρα σηκώθηκε πάλι από το χάραμα για να προλάβει τους γονείς της. Παρατήρησε ότι η μητέρα είχε φύγει και ο πατέρας της ήταν έτοιμος να φύγει και εκείνος με το κλειδί του κελαριού στο χέρι του. Στο πρόσωπό του φάνηκε ένα ίχνος απογοήτευσης και θυμού. Πήρε τα κλειδιά του αυτοκινήτου και φαινόταν σαν να είχε χάσει κάτι. Άφησε το κλειδί του κελαριού πάνω στο έπιπλο και βγήκε βιαστικά από την εξώπορτα.

Η Νικ πετάχτηκε γρήγορα και το άρπαξε. Ξάπλωσε στο κρεβάτι της και έκανε ό,τι κοιμάται. Ο πατέρας της γύρισε με μία σακούλα σκουπιδιών. Μόλις έφυγε, η Νικ πήγε γρήγορα στην πόρτα του κελαριού. Έβαλε το κλειδί στην κλειδαρότρυπα και η πόρτα άνοιξε αργά, βγάζοντας ένα ενοχλητικό τρίζιμο. Μόλις αντίκρισε το θέαμα λιποθύμησε στο πάτωμα, και σηκώθηκε λίγα λεπτά αργότερα. Αυτό που αντίκρισε μέσα στο κελάρι ήταν ένα μεγάλο σαλόνι με ένα μακρύ χωλ, με πολλά δωμάτια στις άκρες του. Τότε η Νικ είχε καταλάβει ότι τόσα χρόνια ζούσε στο κελάρι και ότι σίγουρα η Μάργκαρετ και ο Πωλ δεν ήταν οι πραγματικοί γονείς της. Είχε τρομάξει τόσο, που δεν ήξερε τι να κάνει. Άκουσε την εξώπορτα να ανοίγει και κλείδωσε βιαστικά την πόρτα. Έτρεξε όσο πιο γρήγορα μπορούσε για να πάει στο δωμάτιό της. Είχε λαχανιάσει. Έπεσε στο κρεβάτι της και παρίστανε πως κοιμόταν. Η καρδιά της χτυπούσε δυνατότερα από ποτέ.

Οι γονείς της στάθηκαν από πάνω της και την κοιτούσαν. Η Μάργκαρετ κοίταξε τον Πωλ με ένα ύφος λύπης και ανησυχίας. Μετά από λίγη ώρα κοιμήθηκε. Ξύπνησε μέσα σε ένα μικρό άσπρο δωμάτιο πάνω σε ένα ψηλό, άβολο μπλε κρεβάτι. Βρισκόταν σε μία ψυχιατρική κλινική. Οι γονείς της την έστειλαν εκεί, αφού δεν μπορούσαν να το αναβάλουν άλλο. Όλα ήταν μέσα στο μυαλό της. Το κλειδί της μητέρας της έγραφε «Σπίτι 2» γιατί άνοιγε την πόρτα του πατρικού της σπιτιού, η μπλούζα της είχε αίμα γιατί είχε ματώσει προηγουμένως η μύτη της, ο Πωλ είχε όντως πάει να πετάξει τα σκουπίδια, δεν είχε βγει ποτέ εκτός σπιτιού λόγω της ασθένειάς της και, τέλος, δεν είχε ανοίξει την πόρτα του κελαριού, αλλά του ξενώνα...

Μαλβίνα Σιάτρα

Η αγαπημένη της κούκλα

Η Νεφέλη ήταν ένα κορίτσι που ζούσε σε ένα μικρό μέρος της Ελλάδας, τα Καλάβρυτα. Καταγόταν από φτωχική οικογένεια. Η μητέρα της δούλευε ως ηθοποιός στο θέατρο του Δήμου, ενώ ο πατέρας της ήταν καλλιτέχνης και δούλευε στο καφενείο της γειτονιάς για να εξασφαλίζει τον μισθό του. Η Νεφέλη επηρεαζόταν από τα οικονομικά προβλήματα της οικογένειας, αφού ζήλευε τις φίλες της, αλλά προσπαθούσε να τα αγνοήσει.

Παρόλο που οι γονείς της ήταν σκληρά εργαζόμενοι, πάντα έβρισκαν τρόπους να την ευχαριστούν. Η μητέρα της έπαιρνε φουστάνια από τις παραστάσεις και της τα έδινε. Ο πατέρας της, από την άλλη, έφτιαχνε χειροποίητες κούκλες από πηλό για να έχει η Νεφέλη παιχνίδια. Έτσι, όπου κι αν πήγαινε είχε πάντα μαζί της την αγαπημένη της κούκλα.

Κάθε μέρα πήγαινε στο σχολείο με το σκουριασμένο παλιό ποδηλατάκι της, με το ξεθωριασμένο κόκκινο χρώμα. Ήταν η πρώτη της μέρα στο Γυμνάσιο. Το καινούριο σχολείο ήταν πολύ μακριά από το σπίτι της, καθώς ήταν πάνω στον ψηλότερο λόφο της περιοχής. Κατακόκκινη από τον ιδρώτα, μα παρ' όλα αυτά στην ώρα της, είχε φτάσει στο καινούριο της σχολείο.

Από την στιγμή που μπήκε μέσα είδε τις δύο φίλες της να την χαιρετούν. Ήταν και οι δύο ντυμένες με γυαλιστερά φορέματα και γυαλισμένα παπούτσια. Ένωσε άσχημα που ήταν ντυμένη με το φουστάνι που έκλεψε η μαμά της. Οι πατεράδες των άλλων κοριτσιών ήταν ναυτικοί και τους έφερναν ακριβά ρούχα για το εξωτερικό.

Ο διευθυντής μπήκε στην μεγάλη αίθουσα και είπε: «Καλώς ήλθατε παιδιά στο σύγχρονο Γυμνάσιο Καλαβρύτων! Η σχολική χρονιά του 1943 θα είναι η πιο...» Δεν πρόλαβε να τελειώσει την φράση του κι ένας δυνατός θόρυβος ακούστηκε από το χωριό. Ένας άνδρας έτρεξε στο σχολείο ζητώντας βοήθεια. Η Νεφέλη έβγαλε την κούκλα από την τσάντα της και την αγκάλιασε σφιχτά κλαίγοντας. Τότε κατάλαβε ότι δεν θα είχε σημασία αν φορούσε καλύτερα ρούχα ή είχε καλύτερο ποδήλατο γιατί όλοι θα είχαν την ίδια κατάληξη. Το τελευταίο πράγμα που άκουσε ήταν φωνές για βοήθεια, καταστροφές, προσευχές και ανδρικές φωνές ου μιλούσαν γερμανικά.

Λίγες μέρες αργότερα, μια ομάδα ανθρώπων πήγε στο σχολείο και το μόνο που βρήκαν ήταν ερείπια και η περιποιημένη κούκλα της Νεφέλης μέσα στο χώμα και γεμάτη αίματα.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Τα παιδιά αναπαράγουν με τις φανταστικές ημερολογιακές καταγραφές τους πληροφορίες για τα παιδικά και εφηβικά χρόνια από τη ζωή του σπουδαίου φιλόλογου Εμμανουήλ Κριαρά (1906-2014), όπως παρουσιάζονται στο πολύ ενδιαφέρον αυτοβιογραφικό του κείμενο «Αναμνήσεις απ' το Δημοτικό και απ' το Γυμνάσιο», περ. η λέξη, τεύχ 175 (Μάιος-Ιούνιος 2003).

Γράφουν ακόμα μια σελίδα ημερολογίου της «Βαγγελίτσας», της ηρωίδας του ομώνυμου διηγήματος της Έλλης Αλεξίου.

Από τα Ημερολόγια του Εμμανουήλ Κριαρά

Ίρις Κορωναίου, Α3

23 Μαρτίου 1920

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Θα θυμάσαι βέβαια πως το αγαπημένο μου σχολικό μάθημα είναι τα Αρχαία Ελληνικά. Θα ήθελα να σου διηγηθώ ένα περιστατικό που συνέβη σήμερα στην τάξη μου σχετικά με αυτό το γεγονός. Ήμουν στο σχολείο την τελευταία ώρα που είχαμε Αρχαία. Ο καθηγητής μάς είχε γράψει ένα ουσιαστικό στον πίνακα και ρωτούσε ποιος ήθελε να το κλίνει. Ήμουν ο μόνος που σήκωσα το χέρι μου. Ο καθηγητής, αφού περίμενε λίγη ώρα και βεβαιώθηκε πως κανείς άλλος δεν θα προσφερόταν, με σήκωσε στον πίνακα. Εγώ έκλινα το ουσιαστικό ολόσωστα και με τόση άνεση, που ο δάσκαλος ξαφνιάστηκε. Όταν τελείωσα και κάθισα πίσω στην θέση μου, στην πρώτη σειρά, φυσικά, ο δάσκαλος με επαίνεσε και είπε ότι έχω κατανοήσει πλήρως τα Αρχαία Ελληνικά και ήλπιζε πως και οι υπόλοιποι μαθητές του θα γίνονταν σαν κι εμένα στο μέλλον. Φαντάζεσαι, ημερολόγιό μου, πόσο μεγάλη τιμή είναι να σε επαινεί ο καθηγητής μπροστά σε όλη την τάξη! Από εκείνη τη στιγμή αποφάσισα να βελτιωθώ ακόμα περισσότερο, για να κάνω τον καθηγητή μου χαρούμενο.

Θάνος Λαγός, Α3

11 Ιανουαρίου 1921

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Σήμερα ήταν μια κανονική μέρα σαν τις άλλες, εκτός από μια λεπτομέρεια! Λοιπόν, αρχικά έκανα ό,τι κάνω όταν ξυπνάω, ήπια το γάλα μου και ετοιμάστηκα για το σχολείο. Όταν πήγα εκεί, με περίμεναν οι φίλοι μου, ο Στέλιος και ο Πολυχρόνης.

Τα μαθήματα κυλούσαν ομαλά μέχρι την ώρα του μαθήματος της Γυμναστικής. Ξέρεις πως με τα αθλήματα δεν το 'χω. Σήμερα μας έβαλε ο καθηγητής να κάνουμε τοξοβολία. Ένας ένας με τη σειρά ρίχναμε βολές. Είχα αγχωθεί λίγο καθώς ανησυχούσα μήπως δεν έβρισκα το στόχο. Όταν ήρθε η σειρά μου, πήρα το τόξο, έβαλα το βέλος, στόχευσα και πέτυχα το κέντρο του στόχου! Δεν πίστευα στα μάτια μου! Στο τέλος του μαθήματος, ο καθηγητής μου πρότεινε να ασχοληθώ με το άθλημα, αλλά δεν νομίζω να με ενδιαφέρει.

Όταν γύρισα σπίτι, είπα στη μητέρα μου ότι έκανα την τέλεια βολή και ενθουσιάστηκε! Έφαγα κάτι στα γρήγορα και έφυγα ως συνήθως για το συμβολαιογραφείο. Ευτυχώς δεν ήρθαν πολλοί πελάτες, οπότε το αφεντικό με έδιωξε νωρίτερα. Καλό αυτό για μένα, καθώς μπόρεσα να διαβάσω με την ηρεμία μου! Σε λίγο θα φάω το βραδινό μου και μετά θα πάω για ύπνο.

Αυτά λοιπόν για σήμερα! Τα λέμε αύριο αγαπητό μου ημερολόγιο!

Τρύφωνας Μακρής, Α3

28 Νοεμβρίου 1922

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Σήμερα το πρωί ξύπνησα με όρεξη για μόρφωση και συζήτηση καθώς είχα μάθημα με τον πιο αγαπητό μου καθηγητή, τον κύριο Μοσχόπουλο. Εκείνος είναι φιλόσοφος, γι' αυτό και κουβεντιάζουμε μαζί του πολλές φορές κοινωνικά και πνευματικά ζητήματα.

Έχουμε δυο συμμαθητές μεγαλύτερους μας οι οποίοι είναι μοναχοί. Η παρουσία τους έδωσε σήμερα την αφορμή να συζητήσουμε το αιώνιο ζήτημα: «Υπάρχει θεός;». Γράψαμε την ερώτηση στον πίνακα και ζητήσαμε από τον κύριο Μοσχόπουλο να μας διαφωτίσει πάνω στο πρόβλημα. Εκείνος ανέλυσε το θέμα και όλες τις αντικρουόμενες απόψεις μεταξύ των φιλόσοφων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πρέπει να ακολουθήσουμε το παράδειγμα των πατέρων μας στο θέμα ως ασφαλέστερη λύση, καθώς το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να λυθεί.

Κατόπιν, όταν γύρισα από το σχολείο, έφυγα απευθείας για τη δουλειά μου στο συμβολαιογραφείο. Ήταν μια μεγάλη και δύσκολη μέρα.

Τώρα που γύρισα σπίτι, για χαλάρωση, πρόκειται να διαβάσω το λογοτεχνικό βιβλίο, που αγόρασα χθες, τα Χαμένα κορμιά του Πέτρου Πικρού και να πέσω για ύπνο.

Ηλιάνα Μανιάτη, Α3

8 Ιανουαρίου 1923

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Σήμερα, ήταν μια ξεχωριστή ημέρα για εμένα, καθώς κατά τη διάρκεια του μαθήματος ο κ. Μοσχόπουλος μου ζήτησε να διαβάσω στην τάξη την έκθεσή μου και στο τέλος με επαίνεσε, λέγοντάς μου πως κατέχω καλά τη γλώσσα. Στη συνέχεια του μαθήματος, όσο μας δίδασκε ποίηση, μας απήγγειλε το «Τραγούδι των προσφύγων» του Κωστή Παλαμά, μη μπορώντας να κρατήσει τη συγκίνησή του μιας και είναι πρόσφυγας από τη Μικρά Ασία αυτός και η οικογένειά του. Η φωνή του κοβόταν συνεχώς από τα δάκρυα. Εμείς, κατανοώντας την νοσταλγία και τον πόνο που είχε για την πατρίδα του, σιωπήσαμε.

Όταν τέλειωσε το μάθημα, πάλι εμείς, εγώ και ο Τωμαδάκης, τον ακολουθήσαμε ως το σπίτι του, όπου συζητήσαμε για διάφορα λογοτεχνικά, κοινωνιολογικά και πνευματικά θέματα.

Είμαι πραγματικά χαρούμενος για τη σημερινή ημέρα και το βράδυ, όταν γύρισα στο σπίτι, τα μετέφερα αμέσως όλα στη μητέρα μου που ξέρει να με ακούει.

Αυτά προς το παρόν.

Καληνύχτα

Ιωάννα Κουτσολέλου, Α3

16 Μαΐου 1937

Αγαπητό μου Ημερολόγιο,

Θυμάμαι ακόμα την πρώτη μέρα που αντικρίσαμε τον καθηγητή μας. Σοβαρός, αλλά με ένα καλοσυνάτο πρόσωπο, μορφή ανθρώπου υπεύθυνου.

Μπήκε στην τάξη, μας χαιρέτησε και κάθισε στην έδρα του: «Ονομάζομαι Ιωάννης Μοσχόπουλος», είπε. «Θα κάνουμε μαζί το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας». Έκανε μια παύση, σάρωσε με το βλέμμα του ένα ένα τα πρόσωπά μας, και συνέχισε: «Εύχομαι να περάσουμε μαζί μια θαυμάσια χρονιά». Έτσι και έγινε.

Αξιοθαύμαστο ήτανε το πώς περνούσε από τις δασείες στα πολιτικά και τα κοινωνικά θέματα, από τις βαρείες στους σύγχρονους λογοτέχνες και στα μοντέρνα διηγήματα και μυθιστορήματα, που δεν διδάσκονταν τότε στο γυμνάσιο. Είχε όρεξη να μας μάθει κι άλλα, να μας ανοίξει τους ορίζοντες. Μας μιλούσε για τον δημοτικισμό, για φιλοσοφικές και κοινωνικές θεωρίες, έθιγε ποίικιλα ζητήματα που διατάρασσαν τον κοινωνικό και πολιτικό βίο της εποχής.

Μέχρι τώρα θυμάμαι με πόσο πάθος απήγγειλε το «Τραγούδι των Προσφύγων» του Κωστή Παλαμά και η φωνή του έτρεμε από το κλάμα. Ήταν πρόσφυγας ο ίδιος, από την Μικρά Ασία, μας το είχε εκμυστηρευτεί.

Η μετάδοση όμως των γνώσεών του δεν περιοριζόταν μόνο στην ώρα του σχολείου, αλλά και στο σπίτι του, όπου μας μούσε σε λογοτεχνικά και πνευματικά θέματα. Παρακινημένος απ' αυτόν, διάβαζα λογοτεχνία και ποίικλα βιβλία περί πολιτικής που καθόρισαν την πνευματική μου διαμόρφωση.

Αγαπητό μου Ημερολόγιο, πρόσφατα έλαβα ένα γράμμα του κυρίου Μοσχόπουλου, όπου με συνέχαιρε για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική μου πορεία, καθώς και για τον πρόσφατο γάμο μου με την Αικατερίνη Στριφτού. Το γράμμα αυτό μου θύμισε πολλά από τα σχολικά μου χρόνια, τα οποία και ένιωσα την επιθυμία να εκφράσω σ' εσένα. Ο καθηγητής αυτός διαμόρφωσε τις απόψεις και τον χαρακτήρα μου και εμπλούτισε τις γνώσεις μου, κάτι που ποτέ δεν θα ξεχάσω.

Βαγγέλης Μακρής, Α3

20 Απριλίου 1944

Αγαπητό μου Ημερολόγιο,

Σήμερα έμαθα ότι ο φίλος μου από τα πανεπιστημιακά χρόνια Ιούλιος Γκανής πέθανε στο Άουσβιτς. Ο Ιούλιος ήταν έξυπνος, με πνευματικά ενδιαφέροντα και λάτρης του θεάτρου. Επιπλέον, μιλούσε από μικρή ηλικία τη γαλλική γλώσσα. Ήταν Εβραίος και, όπως πολλοί άλλοι συμπατριώτες του, στάθηκε άτυχος στα χρόνια της Κατοχής.

Αυτό το γεγονός με συγκλόνισε πραγματικά, καθώς ήταν ένας από τους λίγους φίλους που είχα, αφού δούλευα από μικρή ηλικία και δεν έπαιζα με άλλα παιδιά της ηλικίας μου. Για αυτό και δεν γνώρισα ποτέ τα αθλήματα, τα τυχερά παιχνίδια, αλλά ούτε και έμαθα κάποιο μουσικό όργανο, παρόλο που αγάπησα πολύ τη μουσική.

Ακόμα, όμως, με συγκλόνισε το δράμα που έζησαν χιλιάδες άνθρωποι και οι οικογένειές τους στο Άουσβιτς, διότι, όπως σου έχω ξαναγράψει, είμαι ένας άνθρωπος που ενδιαφέρεται για τα προβλήματα του κόσμου και νοιάζομαι για τους συνανθρώπους μου. Αυτή τη συνήθεια την έχω αποκτήσει από τον πολυαγαπημένο καθηγητή μου κο Ιωάννη Μοσχόπουλο.

Αγαπητό μου Ημερολόγιο, πολύ φοβάμαι πως τελικά δε θα μπορέσω να ξεπεράσω ποτέ τον θάνατο αυτού του ανθρώπου. Θα μείνει για πάντα στην καρδιά μου και στο μυαλό μου ως έναν από τους καλύτερούς μου φίλους.

Από το ημερολόγιο της Βαγγελίτσας

Αθανασία Λαδοπούλου, Α3

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Σήμερα ήταν η χειρότερη μέρα της ζωής μου. Έγινε μία αλλαγή στο πρόγραμμα και είχαμε δύο ώρες αριθμητική αντί για μία. Αν και ξέρεις πόσο πολύ μισώ την αριθμητική, σήμερα ήταν πολύ χειρότερα απ' ό,τι μπορείς να φανταστείς. Τη μία από τις δύο ώρες η κυρία Σπανιάρη ασχολούνταν συνεχώς με εμένα. Η απόλυτη ντροπή σου λέω. Και, σα να μην έφταναν όλα αυτά, είχα τον Πυθαγόρα πάνω απ' το κεφάλι μου να με ρωτάει αν θα προτιμούσα τέσσερις ή πέντε καραμέλες. «ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ ΟΙ ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ!!!» Ήθελα απλά να ουρλιάξω στην κυρία: «ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΚΑΛΗ ΣΤΗΝ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ! ΚΑΤΑΛΑΒΕΤΕ ΤΟ!», και να σπρώξω τον Πυθαγόρα τόσο δυνατά που να πέσει κάτω, αλλά δεν το έκανα. (Είδες αυτοσυγκράτηση;)

Μετά ήταν και οι συμμαθήτριάς μου στα διαλείμματα. Δεν τις αντέχω άλλο ημερολόγιό μου, δεν τις αντέχω. Τις έβλεπα σε κάθε διάλειμμα ανεξαιρέτως να σχηματίζουν στα στόματά τους το όνομά μου και να με κοιτάνε σαν να τους έκλεψα το αγαπημένο τους φόρεμα, ενώ δεν τους έχω κάνει τίποτα.

Οπότε, όταν έφτασα σπίτι, τραγούδησα. Τραγούδησα και τραγούδησα και τραγούδησα. Τραγούδησα μέχρι να στεγνώσει το στόμα μου. Τραγούδησα μέχρι να έρθει το βράδυ που αγκαλιάζει τα αστέρια. Τραγούδησα με λυγμούς, με φωνές, με θυμό, αλλά ποτέ με χαρά. Σήμερα δεν τραγούδησα κανένα χαρμόσυνο τραγούδι. Τίποτε για τα παιδιά, τίποτε για έρωτες. Μόνο για τον δικό μου καημό τραγούδησα. Να σου πω ένα τραγούδι που έφτιαξα; Αλλά να ξέρεις ότι είναι μόνο το ρεφρέν:

Πώς με ξέρεις,

Πώς με ξέρεις εσύ;

Που ούτε να τραγουδώ δεν μ' έχεις δει.

Πώς με ξέρεις

Πώς με ξέρεις εσύ;

Που ούτε στα καλά μου δεν μ' έχεις δει.

Όμως τώρα πρέπει να διαβάσω. Τα λέμε αύριο αγαπητό μου ημερολόγιο.

Βαγγελίτσα

ΣΑΤΙΡΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Η σάτιρα είναι ένα ιδιαίτερο και απαιτητικό είδος τέχνης, που καυτηριάζει με τρόπο σκωπτικό πρόσωπα και κοινωνικές καταστάσεις. Στόχος της είναι να προβληματίσει και να διδάξει, χρησιμοποιώντας τεχνικές όπως η παρωδία, η υπερβολή, η σύγκριση και η ειρωνεία.

Τα παιδιά ασκούνται στη δημιουργική γραφή χρησιμοποιώντας τις τεχνικές της σάτιρας για να παρουσιάσουν τη δική τους ματιά σε γεγονότα της καθημερινότητάς τους.

Ελισάβετ Στάση, Γ5

Όλοι οι καθηγητές λένε στους μαθητές τους ότι μέσα στις διακοπές τους πρέπει να ξεκουραστούν, να περάσουν πολύ ωραία, να γεμίσουν τις μπαταρίες τους και να κάνουν πράγματα που τους αρέσουν. Ευτυχώς δεν μένουν μόνο στα λόγια, αλλά φροντίζουν να πραγματοποιηθεί η ευχή τους. Βάζουν, λοιπόν, ο ένας καθηγητής μερικές σελίδες θεωρία, ο άλλος καθηγητής μερικά φυλλάδια με ασκήσεις, κάποιος καθηγητής και τα δύο και κάποιος άλλος μία μεγάλη εργασία 15 σελίδων. Με αυτόν τον τρόπο τα παιδιά ξεκουράζονται, γεμίζουν τις μπαταρίες τους και φυσικά περνάνε τις διακοπές τους κάνοντας κάτι που πραγματικά αγαπούν!

Arkas. The original page

Αφροδίτη Σκλήρα, Γ5

Ο Πέτρος είναι το καλύτερο παιδί. Δεν κλαίει, δεν γκρινιάζει, δεν φωνάζει ποτέ στο σπίτι. Αρκεί μόνο να μην του πάρεις τον υπολογιστή, όπου παίζει όλη μέρα για να κοινωνικοποιηθεί και να μάθει νέες λέξεις, όπως βρισιές. Ακόμα δε

διαβάζει για το σχολείο ώστε να μην επιβαρύνει τους γονείς του με απορίες και έξοδα, αγοράζοντας γραφική ύλη. Έτσι μέχρι και χρήματα μαζεύει για να τα ξοδεύει σε ρούχα και παιχνίδια τα οποία ήθελε να του αγοράσουν οι γονείς του. Και στο σχολείο είναι πολύ καλός μαθητής. Δεν φέρνει τις ασκήσεις του ώστε η δασκάλα να έχει να ελέγξει μία λιγότερη και να έχει χρόνο να ξεκουραστεί. Επίσης ομορφαίνει την τάξη ζωγραφίζοντας στους τοίχους και εκφράζοντας την άποψή του για τις ποδοσφαιρικές ομάδες. Ένα από τα καλύτερα πράγματα που έχει κάνει, είναι ότι πήρε την κασετίνα ενός παιδιού που δεν είχε φίλους και ξεκίνησε να παίζει το κορόιδο μαζί του και με τους δικούς του φίλους ώστε να κοινωνικοποιηθεί. Δυστυχώς όμως η δασκάλα τους σταμάτησε το παιχνίδι τους και τους πήγε στον διευθυντή. Τον καημένο, δεν του άξιζε τόσο καλό παιδί που είναι!

pointmagazine.gr

Μάνος Πουλάκης, Γ5

Ειλικρίνεια και πολιτική

Πρόσφατα ψηφίστηκε ένα νέο νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται όλοι οι πολιτικοί να είναι απόλυτα ειλικρινείς. Μόλις αυτό ανακοινώθηκε, οι πολίτες ένοιωσαν μεγάλη ανακούφιση. Θα γνώριζαν από εδώ και στο εξής τη δράση και τις προθέσεις κάθε ατόμου που είχε ή επιδίωκε να αποκτήσει πολιτική εξουσία.

Ωστόσο, οι πολιτικοί δεν χάρηκαν εξίσου με τους πολίτες, κάτι που φάνηκε από την πρώτη κιόλας μέρα. Ένας υπουργός ανακοίνωσε ότι αυτό το νομοσχέδιο θα είναι καταστροφή για την καριέρα του, αλλά ελπίζει να επανεκλεγεί, κυρίως μέσω της εξαγοράς ψήφων και της αλλοίωσης των αποτελεσμάτων. Αργότερα, σε μία συνέντευξη τύπου, πολλοί βουλευτές και δήμαρχοι παραδέχτηκαν τη συχνή αδιαφορία τους για τα σημαντικά προβλήματα του τόπου, καθώς και ότι δέχονταν απλόχερα δωροδοκίες για κάθε είδους ζήτημα.

Οι πολίτες, αν και ήταν ενθουσιασμένοι στην αρχή, άρχισαν να μετανιώνουν και να θέλουν να επιστρέψουν στην εποχή που τα λόγια των πολιτικών ήταν τουλάχιστον καλοφτιαγμένα ψέματα!

Ανδρέας Πατίτσας, Γ5

Τεχνολογία για το καλύτερο

Τελευταία η πρόοδος της τεχνολογίας προχωρά με ταχύτητα φωτός. Τα νέα επιτεύγματα των επιστημόνων εξελίσσονται και «βοηθούν» τον άνθρωπο με πολύ θετικές συνέπειες σε επίπεδο ζωής και εργασίας.

Παλιότερα, οι άνθρωποι έπρεπε να πλένουν ρούχα και να αφαιρούν λεκέδες τρίβοντας συνεχώς, αλλά τώρα υπάρχουν τα «έξυπνα» πλυντήρια τα οποία ενεργοποιούνται με το πάτημα ενός κουμπιού. Και αν τύχει να μη βγαίνει ένας δεν πειράζει. Θα σου πει ο άλλος, καινούρια μόδα.

Επίσης, παλιά όταν έγραφε κάποιος ένα γράμμα έπρεπε να γράφει σωστά και να ελέγχει μία και δύο φορές για ορθογραφικά και συντακτικά λάθη, γιατί θα τον περνούσαν για αγράμματο. Όμως, στην εποχή μας δεν χρειάζεται κάποιος να ξέρει ορθογραφία καθώς το μήνυμα διορθώνεται αυτομάτως. Οπότε, ένας κόπος λιγότερος. Ποιος νοιάζεται για την ορθογραφία έτσι κι αλλιώς;

Έχετε ακούσει και για τα ρομπότ; Σε μεγάλες χώρες, όπως Αμερική, Κίνα κλπ στα εργοστάσια αντικαθιστούν τους ανθρώπους-εργάτες με μηχανές που δεν κουράζονται, δεν πληρώνονται, δεν παραπονιούνται και είναι πιο αποτελεσματικές. Έτσι, οι άνθρωποι δεν ταλαιπωρούνται με τις ώρες, γιατί αυτός είναι ο πρωταρχικός σκοπός κάθε εταιρίας!

Δημήτρης Κορδαλής, www.shedia.gr

Τις γελοιογραφίες επέλεξαν: Σταυρούλα Στάβερη, Καλλιόπη Παπαντωνίου,
Δημήτρης Πατσούρας, Γ5

ΆΣΚΗΣΗ ΥΦΟΥΣ

Γράφω μια ιστορία στην οποία παίζουν ρόλο ένας καλικάντζαρος, ένας κουραμπιές, ένας νεροχύτης, και εμφανίζεται ένας απρόσμενος επισκέπτης. Κάπου στην ιστορία παίζει βασικό ρόλο μια μεγάλη ποσότητα νερού
Η ιστορία της πρώτης ομάδας θα έχει ύφος θρίλερ, και της δεύτερης θα είναι κωμωδία.

Μαλβίνα Σιάτρα, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Ο Άλεξ ήταν ένας λογιστής που ζούσε με τη γυναίκα του τη Μαίρη στο κέντρο της Βιέννης. Ο Άλεξ δέχτηκε ένα τηλεφώνημα λίγο αφού είχε σχολάσει. Η Μαίρη γύρισε λίγο αργότερα στο σπίτι, κουρασμένη από την υπερωρία στο νοσοκομείο. Άρχισε να του φωνάζει πως δεν είχε μαζέψει τα παπούτσια του μπροστά από την εξώπορτα, αλλά δεν πήρε καμία απάντηση. Αγανάκτησε και άρχισε να τον ψάχνει μέσα στο σπίτι. Το μόνο πράγμα που βρήκε όμως κοντά σε άνθρωπο ήταν το μικρό πήλινο καλικαντζαράκι, με τα κόκκινα μάτια του, πάνω στο τραπέζι της τραπεζαρίας.

Ένωσε αμυγδαλές, αφού είχε την αίσθηση πως την κοιτούσε. Πλησίασε διστακτικά και παρατήρησε ότι δίπλα στα μικρά του πόδια βρισκόταν ένα σημείωμα. Το άνοιξε και το διάβασε παραξενεμένη. «Άνοιξε το νεροχύτη», διάβασε. Τρομαγμένη πήγε γρήγορα στην κουζίνα και έκανε ό,τι έγραφε το σημείωμα. Ούρλιαξε πιο δυνατά απ' όσο είχε ουρλιάξει ποτέ στη ζωή της. Από τη βρύση δεν έτρεχε νερό αλλά αίμα. Προσπάθησε να την κλείσει κλαίγοντας, αλλά μάταια. Η βρύση έτρεχε με τέτοια δύναμη που έσπασε. Η κουζίνα πλημμύρισε με αίματα. Τα μάτια της είχαν πνιγεί στα δάκρυα και όταν τα άνοιξε παρατήρησε μια μάζα να επιπλέει.

Πέθανε, πέθανε από το σοκ αφού είδε το κεφάλι του άντρα της, κομμένο, με το στόμα ανοιχτό, πνιγμένο από κουραμπιέδες.

Γιώργος Περάκης, Αλέξανδρος Σταθούσης, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Ένας καλικάντζαρος ξύπνησε ένα πρωινό Χριστουγέννων. Το όνειρο των ονείρων του ήταν να φάει ένα κουραμπιέ. Τον κουραμπιέ τον φανταζόταν άσπρο σαν το χιόνι, γλυκό σαν το μέλι και μαλακό σαν σφουγγάρι. Ξαφνικά πέρασε μπροστά του ένας ζουμερός κουραμπιές. Επί ώρες ο καλικάντζαρος κυνηγούσε τον κουραμπιέ αλλά δεν μπορούσε να τον πιάσει. Κάποια στιγμή ο κουραμπιές πήγε στο νεροχύτη να πει νερό. Μόλις άνοιξε τη βρύση, το νερό τον εκτόξευσε μακριά, πάνω στα χέρια του καλικάντζαρου. Ο καλικάντζαρος

ήταν χαρούμενος που θα φάει κάτι τόσο νόστιμο, ενώ ο κουραμπιές ήταν λυπημένος που ζούσε τα τελευταία δευτερόλεπτα της ζωής του. Ο καλικάντζαρος τον έτρωγε αργά και βασανιστικά. Ξαφνικά παραβίασε το σπίτι όλο το σόι του κουραμπιέ. Για εκδίκηση σκότωσαν τον καλικάντζαρο, τον έριξαν στην τουαλέτα και τράβηξαν το καζανάκι.

Μετά από λίγους μήνες, το σπίτι πουλήθηκε σε έναν ιατροδικαστή. Μετά από χρόνια, έσπασαν κάποιοι σωλήνες και ξεχύθηκαν παντού βρωμιές. Μια από αυτές ήταν το μισοφαγωμένο πτώμα του καλικάντζαρου. Όμως δεν βρέθηκαν αποτυπώματα των στυγνών δολοφόνων του. Έτσι ο φάκελος έμεινε για πάντα ανοιχτός!

Ηρώ Κολυβά – Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη, Όμιλος Δημιουργικής Γραφής και Ανάγνωσης

Ήταν μεσάνυχτα, παραμονή Πρωτοχρονιάς και είχε αρχίσει να χιονίζει. Ο ντετέκτιβ Μπεν έπρεπε να λύσει άλλη μία δύσκολη υπόθεση. Δεν ήταν και πολύ χαρούμενος βέβαια που έπρεπε να αφήσει την οικογένειά του χριστουγεννιάτικα, όμως η πόλη τον χρειαζόταν. Ο ντετέκτιβ Μπεν έφυγε από το σπίτι και άφησε μόνους τους τη γυναίκα του και τα παιδιά του. Και ενώ ο Άι Βασίλης περίμενε τα παιδιά να ανοίξουν τα δώρα τους, αυτά είχαν άλλα σχέδια. Ήθελαν να περιμένουν τον πατέρα τους για να τα ανοίξουν μαζί. Ο Άι Βασίλης όμως θύμωσε και φώναξε τους καλικάντζαρους. Αλλά καθώς προσπαθούσαν να βρουν ένα τρόπο να τρυπώσουν στο σπίτι, ένας από τους καλικάντζαρους, ο Παντζάρης, είδε από τη βιτρίνα του γειτονικού φούρνου ένα ταψί κουραμπιέδες και τους λιγουρεύτηκε. Και καθώς κοιτούσε τους κουραμπιέδες, είδε ότι το παράθυρο του φούρνου ήταν ανοιχτό. Ήταν η τέλεια ευκαιρία. Φώναξε και τους άλλους καλικάντζαρους, και όλοι μαζί τρύπωσαν στο μαγαζί και καταβρόχθισαν όλες τις πιατέλες με τους κουραμπιέδες. Ύστερα πήγαν στην κουζίνα και είδαν ολόκληρα ταψιά με κουραμπιέδες, και επειδή δεν τους έφταναν όσοι έφαγαν, αποφάσισαν ότι λίγοι παραπάνω δεν έκαναν κακό. Μόλις όμως ο πρώτος καλικάντζαρος πήγε να ακουμπήσει το χέρι του στα ταψιά, οι κουραμπιέδες άρχισαν να φωνάζουν:

–Όχι! Μη με φας!

– Καλέ είσαι μιλάς, είπε ο καλικάντζαρος

–Αλήθεια; Τι μας λες;, απάντησε ο κουραμπιές.

–Μα πώς γίνεται να μιλάς;

–Δεν έχεις ακούσει ότι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς όλα γίνονται μαγικά;

Τρομαγμένος ο καλικάντζαρος πήγε στο νεροχύτη να πει ένα ποτήρι νερό. Αλλά με το που άνοιξε τη βρύση, ο νεροχύτης μίλησε και του είπε:

–Είμαι καθαρός, μη με κάνεις μπάνιο.

–Αχ! Εδώ μέσα όλα μιλάνε, είπε ο καλικάντζαρος και άρχισε να τρέχει τρομαγμένος έξω από το μαγαζί, ακολουθούμενος από τους άλλους καλικάντζαρους.

Κοιτώντας μέσα από τη τζαμόπορτα του διπλανού σπιτιού, είδαν την οικογένεια να κάθεται όλη μαζί γύρω απ’ το τραπέζι.

Μέσα από τη χαραμάδα της πόρτας φαινόταν ο Άι Βασίλης που τους κοιτούσε χαμογελαστός.

ΜΕΤΑΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΜΙΚΡΟΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ OSAMA ALOMAR

Η μικροαφήγηση είναι ένα λογοτεχνικό είδος με πολύ παλιές καταβολές σε όλο τον κόσμο. Μέσα από εικόνες της καθημερινής ζωής, παρουσιάζει με λιτότητα και χαρακτηριστική συντομία, και με τρόπο απλό και κατανοητό, δύσκολες έννοιες και σημαντικές αλήθειες για τη ζωή, επιστρατεύοντας συχνά και το χιούμορ.

Ο Osama Alomar είναι ένας σύγχρονος Σύριος συγγραφέας και ποιητής, ιδιαίτερα γνωστός για τις μικροαφηγήσεις του. Γεννημένος στη Δαμασκό το 1968, έζησε κάτω από ένα καταπιεστικό δικτατορικό καθεστώς, που τον σημάδεψε βαθιά. Κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου στη χώρα του, έχασε όλα του τα υπάρχοντα και κινδύνεψε να σκοτωθεί όταν έγινε βομβιστική επίθεση στην περιοχή που ζούσε. Σήμερα ζει και εργάζεται στις ΗΠΑ, και θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Άραβες ποιητές και συγγραφείς.

Τα παιδιά μετέφρασαν κάποιες από τις γνωστότερες μικροαφηγήσεις του και τις διόρθωσαν όλα μαζί στην τάξη, στο πλαίσιο του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής, και στη συνέχεια προσπάθησαν να εμβαθύνουν στο νόημά τους.

Τα δάκρυα του τηλεφώνου

Ξύπνησα νωρίς το πρωί από τον ήχο ενός αγωνιώδους κλάματος. Άναψα βιαστικά το φως στο δωμάτιό μου, και είδα το τηλέφωνό μου πνιγμένο στα ίδια του τα δάκρυα. Όταν το ρώτησα γιατί κλαίει, μου απάντησε: «Για μήνες ολόκληρους, καμία κλήση δεν με ταρακούνησε, καμία συσκευή δεν προσπάθησε να με καλέσει... Τι έχει πάθει ο κόσμος; Η μοναξιά με έχει σακατέψει.»

Σκεφτόμουν αυτό το πρόβλημα πολύ καιρό, μέχρι που μια ιδέα άστραψε στο μυαλό μου. Βγήκα έξω στο δρόμο και κάλεσα το ίδιο μου το τηλέφωνο, και ύστερα γύρισα αμέσως σπίτι. Βρήκα το τηλέφωνο να λάμπει από ευτυχία. Από τότε καλώ τον εαυτό μου από το δρόμο κάθε μέρα.

(Μετάφραση Αλέξανδρος Σταθούσης)

Το όμορφο πρόσωπο

Κάθισα στην κορυφή ενός λόφου, κοιτώντας το απίστευτα όμορφο πρόσωπο της ιστορίας. Μου φάνηκε σαν να ξεπερνούσε στην ομορφιά και στη γοητεία ακόμα και τον πιο υπέροχο άνθρωπο. Κατέβηκα από το λόφο και πήγα προς το μέρος της. Με μάγεψε και με συνεπήρε, και κρατούσα στην καρδιά μου ένα μπουκέτο λουλούδια που πολλαπλασιάζονταν διαρκώς. Αλλά μόλις την πλησίασα, παρατήρησα κάτι αποτρόπαιο στα πανέμορφα μάτια της. Οι ίριδες της ήταν τα ανοίγματα δύο γιγάντιων κανονιών, που εκτόξευαν διαχρονικούς πυραύλους μέσα στους αιώνες. Από το προσεκτικά σχεδιασμένο στόμα της έβγαιναν συκοφαντίες, προσβολές και βωμολοχίες που διαπερνούσαν τους

αιώνες, και μίσση και φθόνοι που δεν αναγνώριζαν τα όρια του χρόνου. Γύρισα στο σπίτι μου βρίζοντας το μεγαλείο μιας ιστορίας που είναι πρόθυμη να καταστρέψει το μέλλον.

(Μετάφραση Μαλβίνα Σιάτρα)

Το σκυλί και το έθνος

Χθες καθώς πήγαινα στη δουλειά μου νωρίς το πρωί, είδα δυο μεγάλα φυλλάδια κρεμασμένα δίπλα δίπλα σε ένα φράχτη έξω από το δημόσιο πάρκο. Το ένα είχε τη φωτογραφία ενός μικρού άσπρου σκύλου με τη λέξη “χαμένο” γραμμένη από πάνω. Το άλλο είχε έναν παράξενα σχεδιασμένο χάρτη με τις λέξεις “χαμένο έθνος” γραμμένες από πάνω του με κόκκινα γράμματα. Αυτό που με εξέπληξε ήταν το τεράστιο πλήθος των ανθρώπων που στριμώχνονταν γύρω από την εικόνα με το πανέμορφο σκυλάκι, με τα λόγια λύπης και θλίψης να συνωστιάζονται γύρω του πυκνότερα απ’ το πλήθος, ενώ το φυλλάδιο για το χαμένο έθνος έμενε παραμελημένο, ανίκανο να τραβήξει την προσοχή έστω και ενός ατόμου.

(Μετάφραση Ηρώ Κολυβά)

Στην κορυφή της πυραμίδας

Μια τεράστια σακούλα σκουπιδιών, βλέποντας την κοινωνική πυραμίδα να λαμπυρίζει στο φως του ήλιου, θέλησε να φτάσει στην κορυφή της. Έκανε μεγάλες προσπάθειες να σκαρφαλώσει, αλλά κάθε φορά γλιστρούσε πάλι κάτω. Μετά από πολλές αποτυχημένες προσπάθειες, οι κόποι της έπιασαν τόπο. Κάθισε βασιλικά στην κορυφή της πυραμίδας, χωρίς ανάσα από την κούραση και τη μεθυστική χαρά της νίκης. Ο ενθουσιασμός της για το κατόρθωμά της την έκανε να ξεχάσει τα βάσανα που είχε αντιμετωπίσει. Αλλά μόνο μέσα σε λίγα λεπτά, η κορυφή της πυραμίδας είχε ήδη τρυπήσει τη σακούλα. Σύντομα, μολυσμένο νερό αναμείχτηκε με τα σκουπίδια και χύθηκε προς όλες τις πλευρές μέχρι που όλο το μνημείο είχε πια καλυφτεί από ένα τερατώδη σωρό σκουπιδιών που η απαίσια μυρωδιά του εξαπλώθηκε παντού.

(Μετάφραση Παναγιώτα Βελντέ)

Το διαμάντι και το κάρβουνο

Δύο νεαροί άντρες, ένας πλούσιος και ένας φτωχός, συζητούσαν για το μέλλον τους. Ο πλούσιος έβαλε ένα μεγάλο διαμάντι πάνω στο τραπέζι και είπε χαρούμενος: «Αυτό είναι το μέλλον μου.» Ο φτωχός έβαλε ένα κομμάτι κάρβουνο πάνω στο τραπέζι και είπε λυπημένος: «Να τι αξίζω εγώ.»

Ύστερα ο καθένας πήρε το δρόμο του. Όμως το διαμάντι ένωσε μια λαχτάρα για την καταγωγή του, πλησίασε το κομμάτι το κάρβουνο και το αγκάλιασε σφιχτά.

(Μετάφραση Χριστίνα Δρακοπαναγιωτάκη)

Όταν ο χρόνος με εγκατέλειψε

Ακολούθησα τον χρόνο, κρατώντας τον ευτυχισμένος από το χέρι. Αφού περπατήσαμε για αρκετή ώρα, με κατέβαλε η κούραση. Τον ρώτησα αν μπορούσαμε να ξεκουραστούμε για λίγο. Φάνηκε σαν να μην με άκουσε. Τον ξαναρώτησα, πιο δυνατά αυτή τη φορά. Άφησε γρήγορα το χέρι μου και συνέχισε το δρόμο του σταθερά, χωρίς να διστάσει ούτε μια στιγμή.

(Μετάφραση Ζωή Αμαλία Παπαλάμπρου)

Πηγή:

<https://chicagoreader.com/arts-culture/osama-alomar-describes-the-syrian-conflict-one-very-short-story-at-a-time/>

<https://www.vice.com/en/article/read-these-four-very-short-stories-by-osama-alomar-0907/>

<https://www.theparisreview.org/blog/2017/04/05/from-the-teeth-of-the-comb/>

<https://pbqmag.org/osama-alomar-untitled-selected-storiestranslated-by-osama-alomar-and-c-j-collins/>

https://digitaledition.chicagotribune.com/tribune/article_popover.aspx?guid=01defba7-3216-4af7-90d1-ad2f63907a28

RICHARD BACH, Ο ΓΛΑΡΟΣ ΙΩΝΑΘΑΝ ΛΙΒΙΝΓΚΣΤΟΝ

Ένα βιβλίο για την ελευθερία και την αυτοπραγμάτωση

Ο Ιωνάθαν και η προσπάθεια του συμβολίζουν τον διαρκή αγώνα για μάθηση και εξέλιξη που τελικά οδηγεί στην ελευθερία. Έναν αγώνα με δυσκολίες και εμπόδια αφού πρέπει να ξεπεραστούν προκαταλήψεις και κατεστημένα της κάθε εποχής. Ο Ιωνάθαν μου θυμίζει τον Ιησού γιατί και οι δύο προσπαθούσαν να διδάξουν νέες αλήθειες στον κόσμο, αλλά τελικά διώχτηκαν και βασανίστηκαν απ' αυτόν. Παρ' όλα αυτά κανείς από τους δύο δεν σταμάτησε να υποστηρίζει τα διδάγματά του και να προσφέρει με αγάπη και γενναιοδωρία, χωρίς να αποζητά τιμές και αξιώματα.

(Θάνος Λαγός, Α3)

Ισως το ταξίδι να είναι ο στόχος
Ωρα με την ώρα πλησιάζεις
Να αγγίξεις την αλήθεια της ζωής
Αγώνες, κόποι, ελπίδες
Θάλασσα και ουρανός
Ανεμος ελευθερίας
Νόημα της ύπαρξης σου

(Ηλιάνα Μανιάτη, Α3)

Οι διδαχές του Ιωνάθαν ... με δικά μου λόγια Γνωμικά μαθητών

Πιο καθαρά διακρίνει εκείνος που βλέπει από την κορυφή του βουνού.

(Μυρτώ Κυράκη, Α3)

Για να δεις τον κόσμο με άλλα μάτια, ανέβα πιο ψηλά.

(Σοφία Κωνσταντίνου, Α3)

Ο άνθρωπος που κοιτάζει πέρα απ' τα όρια βλέπει πιο καθαρά τον δρόμο μπροστά του.

Με κοροϊδεύετε επειδή είμαι διαφορετικός, σας κοροϊδεύουν επειδή είστε όλοι ίδιοι.

(Σοφία Νεκταρία Κολτσίδα, Α3)

Η γνώση αποκτά αξία μόνο όταν τη μοιράζεσαι με άλλους.

(Θάνος Λαγός, Α3)

Ο γλάρος που πετάει ελεύθερα έχει τα μεγαλύτερα φτερά.

(Κρυσταλλία Μαΐλη, Α3)

Πιο μακριά φτάνει όποιος τολμά να ανοίξει τα φτερά του.

(Βαγγέλης Μακρής, A3)

Όσο πιο μακριά απλώνεται το βλέμμα σου, τόσο μεγαλύτερος γίνεται ο ορίζοντάς σου.

(Ηλιάνα Μανιάτη, A3)

Προχωρά πιο μπροστά όποιος ακολουθεί την καρδιά του.

(Μοσχούλα Μανώλη-Πατσουρή, A3)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ

Επεξεργασία Ερωτηματολογίου: Μαλβίνα Σιάτρα

Στο Ερωτηματολόγιο απάντησαν 48 μαθητές/τριες και καθηγητές/τριες του 2^{ου}
Πρότυπου Γυμνασίου Αθηνών

Πιστεύετε πως η ποίηση μπορεί να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τους ανθρώπους;

Ναι: 72,5% Όχι: 27,5%

Προτιμάτε την πρωτότυπη ή τη μελοποιημένη ποίηση;

Την πρωτότυπη: 39,9% Τη μελοποιημένη: 60,1%

Προτιμάτε την παραδοσιακή ή τη μοντέρνα ποίηση;

Την παραδοσιακή: 55% Τη μοντέρνα 45%

Έχετε διαβάσει ποτέ ποίηση εκτός σχολείου;

Ναι: 50,2% Όχι: 49,8%

Έχετε γράψει ποτέ ποίημα εκτός σχολείου;

Ναι: 49,7% Όχι: 50,3%

Η ποίηση σας φτιάχνει τη διάθεση;

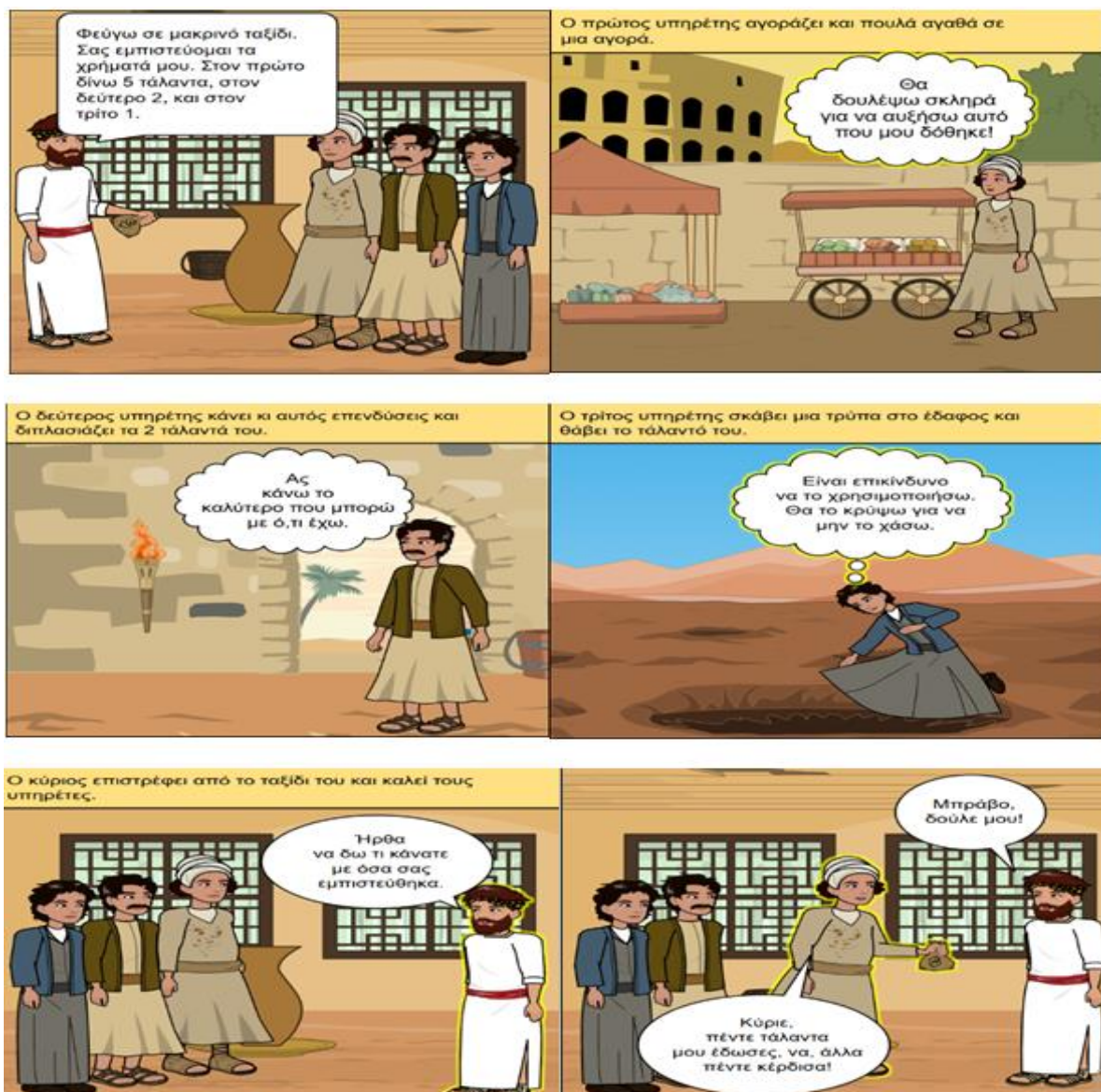
Ναι: 81,1% Όχι: 18,9%

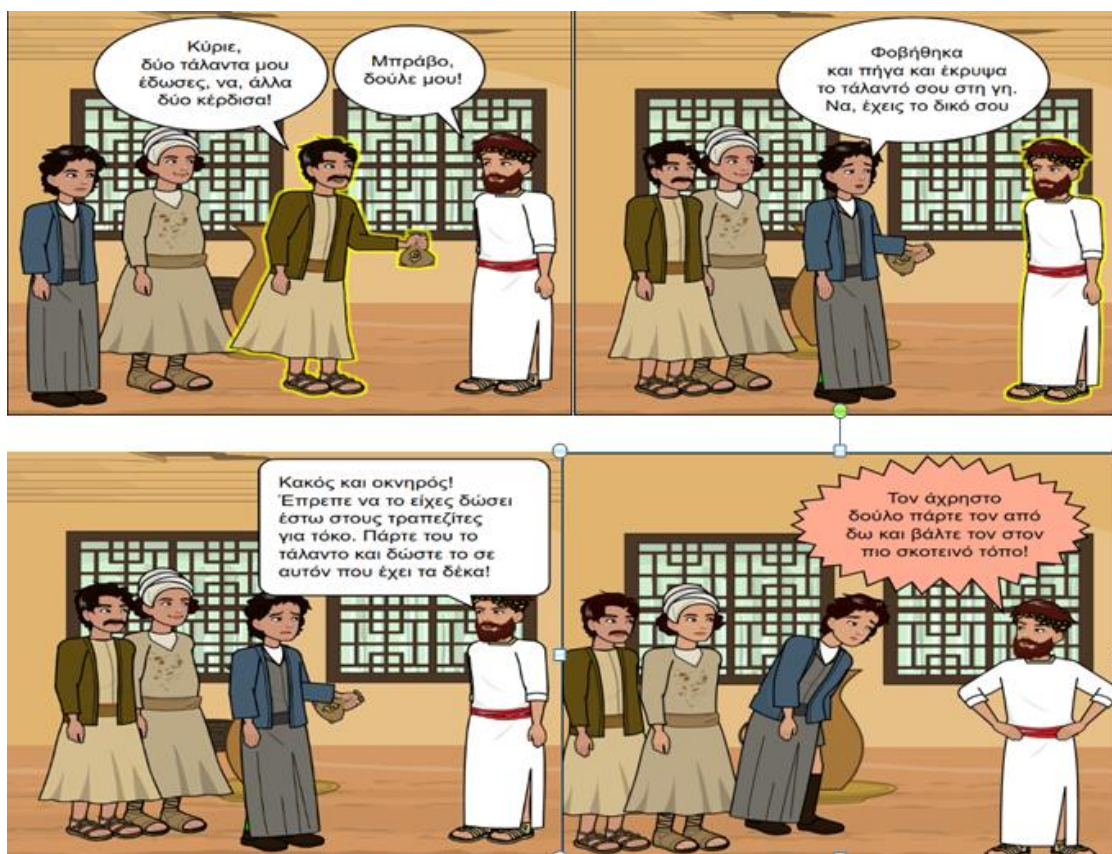
Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ ΣΕ ΚΟΜΙΚ

Οι χριστιανικές παραβολές είναι από τα γνωστότερα είδη μικροαφηγήσεων, με έντονα εικονικό χαρακτήρα, που επιχειρούν να παρουσιάσουν στην περίπτωση αυτή βασικές δογματικές αλήθειες της θρησκείας με απλό και κατανοητό τρόπο σε ένα ευρύ κοινό.

Τα παιδιά διδάχθηκαν την παραβολή των ταλάντων, μια από τις ωραιότερες χριστιανικές παραβολές, σε διαθεματική διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και των Θρησκευτικών, και στη συνέχεια την απέδωσαν σε κόμικ στο μάθημα της Πληροφορικής.

<https://online.fliphtml5.com/xpblx/lyid/>

Βασιλική Γκακιουτάν

Γιώργος Μπογδανόπουλος, Ρίο

Copyright © 2025

